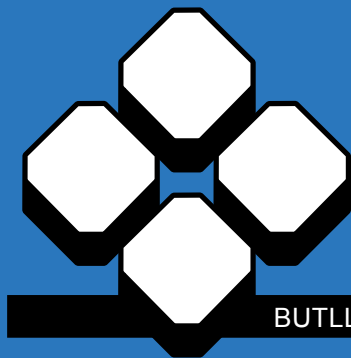

esquerra eixample

BUTLLETÍ DE L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNES I VEÏNS DE L'ESQUERRA DE L'EIXAMPLE

Setembre 2025 - Núm. 113

Festa Major 2025 **Esquerra de l'Eixample**

**La més inclusiva...
Tots els colors
acaben encaixant**

Índex

EDITORIAL

Festa Major a l'Esquerra de l'Eixample: resistència i pertinença **3**

DONES

Violència masclista **4**

La urgència d'una regulació de les plataformes digitals .. **5**

URBANISME

Gaudim de la Festa Major sense deixar de reivindicar **7**

PARTICIPACIÓ

Civisme i catalanofòbia: una equació que no encaixa **9**

SALUT

La salut a l'Esquerra de l'Eixample: tenim un problema! . **11**

María **14**

MEDI AMBIENT

Barcelona a més de 40 graus:
un urbanisme fora de temps **15**

EDUCACIÓ

Educar amb memòria **17**

ASSOCIACIÓ

Continuem celebrant el 50è aniversari **18**

EL PASSAT

Botigues amb història a l'Esquerra de l'Eixample **21**

EL BARRI

Una Comissió de Festes per fer una Festa Major
cada any més potent. Et necessitem! **25**

El meu primer correfoc **26**

De gegants i enxanetes **26**

L'AVVEE amb el petit comerç del barri! **29**

Una Barcelona per a persones, un espai de vida per
a tothom **30**

PUBLIRREPORTATGE

El bacallà **33**

RACÓ LITERARI

Festa de final de curs **34**

"A casa teníem un himne", de Maria Clement **34**

Jordi Puntí. "Confeti" **35**

Els arbres de la tardor **36**

BÚSTIA

Algú parlarà de nosaltres **37**

Papa, no et sento **39**

FESTA MAJOR

Programa de les activitats organitzades per l'AVVEE .. **40**

Cartells d'alguns actes de la Festa Major **42**

Qui som

Eixample: Butlletí gratuït de l'Associació de Veïnes i Veïns de l'Esquerra de l'Eixample. Coordinació i Direcció: Consell de Redacció.

Maquetació: Carme Asensio • **Col·laboracions:** Diferents grups de treball de l'AVVEE (Festes, Ateneu, Dones, Gent Gran, Urbanisme, Salut, Diversitat funcional, Comunicació, Imatge i Participació, Iniciatives Socials i Comunitàries...), Sylviane Dahan, Josep M. Torres i Rodríguez, Xavier Riu, Jaume Gómez, Alfons Santamaria, Jordi Oliver i Solà, Trini Capdevila, Xesca Miró i Caudet, Alfons Sort, Carmina Olivé i Ferrer, Maria Battaner, Emi Sánchez, Fabio Peñafiel i Martínez, Ignacio Casanovas, , Lluïsa Bertran i Marquès, Vocalia de Joves de l'Esquerra de l'Eixample i Centre de normalització Lingüística • **Foto portada:** Aleyda Casas Miró • **Fotos:** Xavier Riu, Alfons Sort i Anna Vey • **Publicitat:** Xesca Miró. Els anunciants es poden posar en contacte a través de l'e-mail: revistaavvee@yahoo.es o al telèfon **93 453 28 79**. S'han de fer arribar els anuncis tal i com es vol que surtin publicats • L'Associació no es fa responsable de les opinions dels col·laboradors del Butlletí • **Impressió:** MEDIAactive, S.L. Dipòsit legal: B-33086-96 • **Edita:** Associació de Veïnes i Veïns de l'Esquerra de l'Eixample (AVVEE). Calàbria 262. Telèfon: 93 453 28 79.

e-mail: avvee2013@gmail.com • web de l'associació: avvee.cat

Escriu-nos!

La secció **Bustia** està oberta a tots els lectors i lectores del Butlletí. Podeu escriure'ns a:

Butlletí de l'Associació. Bústia • Calàbria, 262 - 08029 Barcelona

O bé per correu electrònic a: revistaavvee@yahoo.es

Editorial

Festa Major a l'Esquerra de l'Eixample: resistència i pertinença

Enmig de les dificultats que sacsegen el nostre barri –la pressió de l'habitatge, la fugida de la gent jove, el tancament constant de comerços de tota la vida–, la Festa Major de l'Esquerra de l'Eixample torna com un batec col·lectiu. Més que una celebració, és un acte de resistència quotidiana, una manera de recordar-nos que, malgrat tot, som aquí.

Quan traiem les cadires al carrer i compartim rialles, records i música, passa alguna cosa poderosa: ens reconeixem. Ens tornem comunitat, tot i la dispersió. La festa major no soluciona els problemes, però ens uneix, ens fa sentir que formem part d'un espai viu, amb memòria i futur.

Aquest any, celebrem-ho doblement, ja que la nostra associació de veïnes i veïns celebra els

seu 50è aniversari. Perquè estimar el barri també és això: ocupar-lo amb alegria, fer-lo nostre un cop més.

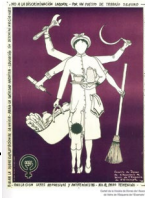
50è Aniversari Associació de Veïns i Veïnes del'Esquerra de l'Eixample

**Associació de Veïns i Veïnes
del'Esquerra de l'Eixample**

c. Calabria 262 - 08029 Barcelona - avvee.cat

Violència masclista

Parlem de violència i no d'agressivitat perquè no són el mateix. L'agressivitat de l'ésser humà és innata, mentre que la violència s'aprèn. L'agressivitat és un instint que ha estat seleccionat de manera natural en els animals perquè incrementa la supervivència o les possibilitats de deixar descendència. La violència, en canvi, és fruit de la hipertròfia, és a dir, l'augment desmesurat de l'agressivitat, i s'aprèn a través de les idees que ens transmet la nostra cultura. Parafrasejant Simone de Beauvoir podem dir que "l'agressiu neix, mentre que el violent es construeix".

I per què qualifiquem de masclista una determinada violència? El masclisme és el conjunt d'idees, actituds i pràctiques basades en la idea apresada de la supremacia de l'home, com a mascle, sobre la dona. El masclisme és fruit de la cultura patriarcal de la nostra societat. La nostra cultura, doncs, transmet la idea de superioritat dels homes i la d'inferioritat de les dones i, per tant, la seva subordinació. La idea que l'altre --en aquest cas la dona-- és inferior propicia la violència masclista.

Aturem-nos un moment a comprovar dades sobre un dels màxims exponents de la violència en general: l'assassinat. Segons l'Informe Mundial sobre l'Homicidi 2021 de l'Oficina de les Nacions Unides contra la Droga i el Delicte (UNODC), el 2021 es van registrar aproximadament 436.000 homicidis intencionals a tot el món, cosa que equival a unes 1.200 morts diàries. Segons UNODC, el 70 % de les víctimes d'homicidi són homes i el 30 % dones. D'altra banda, entre el 90 % i el 95 % dels perpetradors són homes, i només entre el 5 i el 10 % són dones. Per acabar el 88 % d'homes van ser assassinats per estranys o persones no vinculades íntimament i només un 12 % van ser assassinats per algú conegut. En el cas de les dones, en canvi, un 60 % de les víctimes van morir a mans de la seva parella, exparella o d'un familiar.

Si donem aquestes dades, és per posar en relleu que, malgrat les falòrnies que la ultradreta intenta fer passar per veritats, les dones solen perpetrar pocs assassinats i, a més, sovint ho fan de manera defensiva. Els homes, en canvi, tenen molta més tendència a ser violents —recordem que la violència no ve de sèrie sinó que s'aprèn— i solen assassinar dones conegudes més que no pas homes coneguts. De fet, quan algú pretén explicar un crim per l'estat emocional del perpetrador, no diu per què mai no s'acarnissen amb el seu superior a la feina, amb un company de gimnàs o amb un veí de l'escala. Si el perpetrador es rabeja contra la seva parella és perquè la considera un ésser inferior sobre el qual té tots els drets, fins i tot, el de llevar-li la vida.

Hem posat com a primer exemple els assassinats, però, de fet, aquesta és la punta de l'iceberg, la que més es fa notar. La violència masclista, no obstant, té moltes manifestacions. Les que descriu la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, són vuit formes diferents.

La violència física, és a dir, qualsevol agressió al cos d'una dona, que pot anar des d'una estirada de cabells fins a la més greu, l'assassinat.

La violència psicològica, que és qualsevol conducta, o omisió de conducta, que produeix en una dona un sentiment de desvaloració o un patiment psicològic. Per posar alguns exemples, dir-li de manera sovintejada "calla que tu no hi entens" o "estàs feta una vaca i tota la roba et queda malament" o no parlar-li durant dies.

La violència sexual, és a dir, qualsevol acte que atempta contra la llibertat sexual d'una dona, des de tocar-li els pits sense el seu consentiment fins a l'acció més greu, que és la violació.

Violència obstètrica i vulneració de drets sexuals i reproductius. Les dones han de poder tenir informació suficient per prendre decisions en relació amb la seva salut sexual i reproductiva, no se'ls poden imposar actuacions i menys si no són raonades.

Violència econòmica, és a dir, la privació de recursos per al benestar d'una dona i, sovint, dels seus fills i filles.

Violència digital, això és, tots els actes que es cometten en línia contra les dones, molt especialment quan aquestes tenen un perfil públic, des d'insultar-les fins a amenaçar-les o cancel·lar-les.

Violència de segon ordre, que són les represàlies, les humiliacions i la persecució exercides contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista.

Violència vicària, l'última però no menys important, consisteix a atacar fills i filles, sovint fins a la mort, amb la finalitat de provocar dany a la mare.

És summament important que cadascú de nosaltres tingui sensibilitat cap a qualsevol d'aquestes manifestacions de violència masclista per tal de poder ajudar la víctima i de poder-ho denunciar.

I tan important com la sensibilització és la prevenció. De tota la tribu (família, escola, veïnatge, barri, centres esportius i lúdics...) depèn educar els nostres nois i noies en el principi de la igualtat dels sexes per tal de corregir el que poden ser conductes masclistes.

Erradicar la violència masclista depèn, en certa manera, del granet de sorra que aportem cadascú de nosaltres.

La urgència d'una regulació de les plataformes digitals

El descobriment del projecte d'atemptat d'un jove de 18 anys a Saint-Étienne (França), inspirat per la ideologia masculinista *incel* i imputat per un cas motivat per aquesta ideologia, que defensa l'odi cap a les dones és preocupant..

Plataformes digitals: un polvorí ideològic

Les xarxes socials –TikTok, Telegram...– promouen un discurs misogin i d'odi desenfrenat, i glorifiquen figures acusades de violació, tràfic sexual i proxenetisme. El paper de les plataformes és central: en facilitar la difusió d'aquests continguts, generen una radicalització virulenta entre els adolescents enmig de la construcció de la seva identitat.

Nois contra noies

La ideologia masculinista i conservadora guanya terreny entre una part dels nois joves, mentre que les noies joves desenvolupen posicions progressistes i feministes.

Els atacs masculinistes: una amenaça que s'ha de prendre seriosament.

Formen part d'una ideologia estructurada, violenta, odiosa, misògina i sovint racista que carrega contra les dones i les minories. Obeeixen les mateixes lògiques que el terrorisme polític: radicalització en línia, glorificació de la violència, producció de manifestos i atacs dirigits contra la població civil.

El marc europeu vigent, inclòs en el Reglament (UE) 2021/784, ha d'inspirar una legislació equivalent per als continguts d'odi sexista i les violències sexuals en línia. Es tracta d'aplicar els mateixos principis de necessitat, de proporcionalitat i de respecte pels drets fonamentals per protegir les víctimes i impedir la propagació de violències a gran escala.

Desinformació de l'extrema dreta: un desviament racista de la realitat

Davant l'augment de les violències masclistes, l'extrema dreta intenta de-

signar falsos culpables fent recaure la responsabilitat de la misogínia sobre els homes d'origen immigrant. Aquesta estratègia de desviament, profundament racista, té com a objectiu ocultar la realitat d'una misogínia sistemàtica que travessa tota la societat, independentment de l'origen, la religió o el nivell social. Els discursos d'odi masclista, la cultura de la violació, el consum de pornografia o els continguts masculinistes a les xarxes socials impacten i influeixen en tota la societat, sense excepció d'origens. La mobilització contra el masclisme ha de pensar-se amb un enfocament feminista i antiracista, que denunciï les opressions creuades i combati les recuperacions polítiques nauseabundes.

L'amenaça *incel* mostra que el sexisme en línia és una amenaça. Es tracta d'una ideologia radical i violenta. Per combatre-la, només una estratègia transversal –discurs públic, regulació digital, educació, solidaritat entre mo-

bilitzacions– permetrà prevenir i protegir cadascun/a de nosaltres.

Vocalia de Dones de l'AVVEE

10/7/2025

Incel és la contracció d'*involuntary celibate* (celibatari involuntari). Designa un moviment en línia compost majoritàriament per homes heterossexuals que consideren que les dones els neguen l'accés al sexe i a l'amor, i desenvolupen un odi virulent cap a elles. Aquesta ideologia es fonamenta en el menyspreu cap a les dones, la cultura de la violació i, en les seves formes més radicals, l'anhel de violència.

LES VEÏNES, CONTRA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

En totes les seves formes, les violències contra les dones augmenten.

No ho podem acceptar.

Els nostres objectius:

- Construir un barri que rebutja les violències masclistes
- Construir espais segurs per les dones.
- Treballar en xarxa per prevenir la violència abans que es produeixi.
- Ser agents de barri formats per escoltar, detectar i acompanyar.
- Coordinar-nos amb els recursos professionals d'atenció a víctimes de violència masclistes que fan l'atenció especialitzada.

Identificaràs aquests espais perquè tindran un adhesiu lila a la porta.

Fem una crida a les veïnes, les entitats i els comerços del barri a participar de **Totes Som Punt Lila Esquerra de l'Eixample**. Si vols formar part de la xarxa, contacta amb nosaltres: vocaliadones@gmail.com

INFANTIL · PRIMÀRIA · SECUNDÀRIA · ESCOLA DE MÚSICA

COL · LEGI
Urgell

Més que ensenyament oferim una educació integral amb valors i principis bíblics.

Creix amb nosaltres

C/ Comte d'Urgell, 133 · 08036 Barcelona
Tel. 93 453 02 99 · www.escolaurgell.com
urgell@escolaurgell.com

QR code:

Decorative elements: globe, laptop with social media icons (@ESCOLAURGELL), books, apple, alarm clock, pencil, calculator.

dansa i música
Elisenda Tarragó

www.elisendatarrago.com - elisendatarrago@telefonica.net

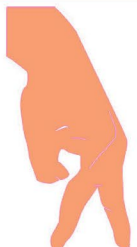
Escola de dansa i música Elisenda Tarragó

DANSA: Clàssic; claqué; funky hip hop; contemporani; modern jazz; oriental; ball social; salsa.
Seguim el programa i els exàmens de la *Royal Academy of Dance* i de la *Imperial Society of Teachers of Dancing* en claqué i modern jazz

PILATES

MÚSICA: Llenguatge musical i solfeig; acústica; harmonia i formes musicals.
Classes individuals de piano, guitarra i cant.
Seguim el programa i els exàmens de l'*Associated Board of the Royal Schools of Music*

Avd. de Roma 159 1r pis
Tel. 934 546 676
Muntaner, 83 B
Tel. 934 541 451
08011 Barcelona

 SERVASSIS

Girona, 100 08009 Barcelona Tel. 935 197 000

T'AJUDEM A LA LLAR

ASSISTÈNCIA A PERSONES DEPENDENTS
Acompanyament personal a la llar i centres hospitalaris
Ajuda en la higiene personal

SERVEI DOMÈSTIC
Preparació i administració de menjars
Manteniment i neteja periòdica o puntual de la llar
cuina, banys i vidrieres
Selecció de personal fix o interí

Gaudim de la Festa Major sense deixar de reivindicar

La celebració de la Festa Major de l'Esquerra de l'Eixample és sempre un moment intents i alegre, en què conflueixen entitats i col·lectius molt diversos amb el conjunt del veïnat que vol contribuir a reforçar la vida de barri. I ho fem **organitzant activitats i gaudint de la festa, però sense deixar de reivindicar solucions pels grans reptes que tenim**: compartir preocupacions i el treball realitzat durant l'any, crea sinèrgies i teixir complicitats per afrontar-ho tot millor, de forma més col·lectiva. Aquest any 2025 no n'és una excepció. Des de la vocalia d'urbanisme de l'Associació, per exemple, hem proposat **tres activitats incloses al programa general de la Festa Major d'enguany** que van en aquesta direcció: reforcen la comunitat i mantenen viva la flama d'aquesta reivindicació col·lectiva.

A) El Pregó (divendres, 3 d'octubre)

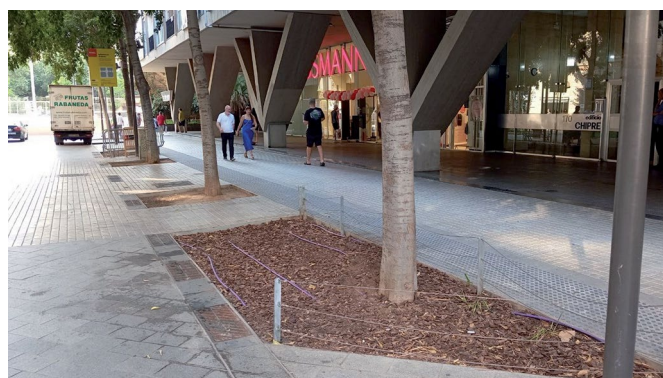
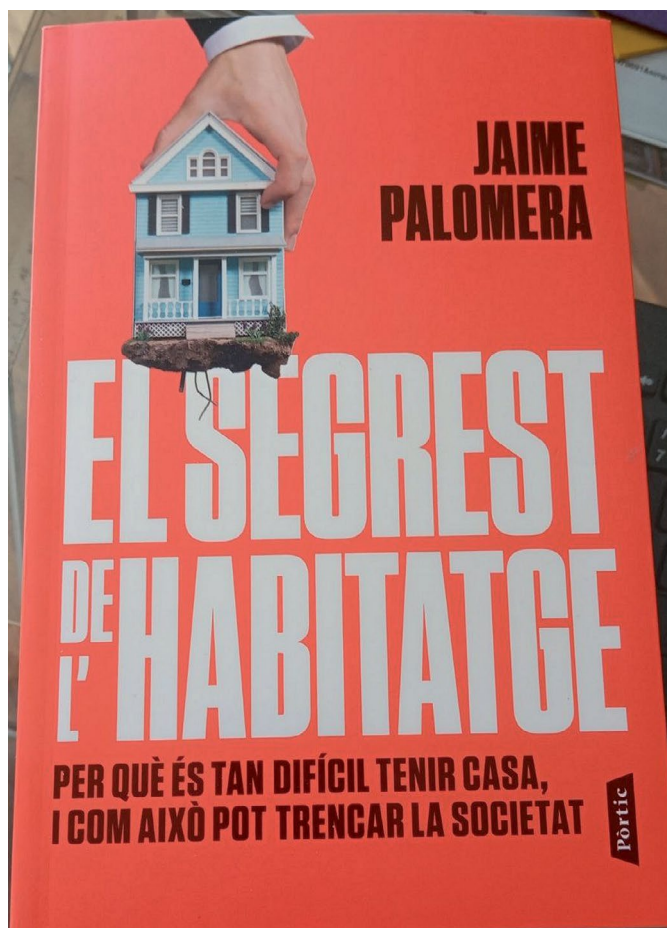
Sovint expliquem que no serviria de res seguir millorant el barri, com hem fet des de l'Associació els darrers cinquanta anys, si després no hi podem viure perquè ens acaba expulsant algun dels fons inversors que estan comprant blocs sencers per especular-hi. Se'n va parlar molt amb la lluita de la Casa Orsola, però ja hem localitzat -només a

l'Esquerra de l'Eixample!- una cinquantena d'edificis on ha passat, o està passant, una cosa similar. I la majoria acaben amb centenars de *desnonaments invisibles* dels que no se'n parla gaire, però que van canviant el barri. I el problema agafa ja altres derivades, perquè la cobdícia no té aturador si els poders públics no hi posen límits, i ja veiem com s'expulsen també residències de persones grans, llars d'infants, tot tipus de comerç de proximitat, etc. I a més de molts hotels, al barri tenim més de 1.200 habitatges amb llicència de *pis turístic* -i molts d'altres d'il·legals- que la seva funció residencial ja no la compleixen! Fins i tot els que tenen el pis en propietat veuen que els estan desfigurant el barri i com els seus fills han de marxar si volen emancipar-se.

Però cada cop la gent n'és més conscient. Es va estenent la idea que no podem resignar-nos que continuï aquesta bogeria. Per això se'ns va acudir proposar que Jaime Palomera Zaidel, estudiós del **problema de l'habitatge**, col·laborador de diverses universitats i director de l'Àrea d'Habitatge i Ciutat de l'Institut de Recerca Urbana de Barcelona (IDRA), faci el pregon d'aquest any. És veí del barri i acaba de publicar un llibre molt oportú i documentat, amb el títol *El segrest de l'habitatge*. Començarem la Festa Major del barri, doncs, de forma lúdica, però prenent consciència de la importància de defensar-lo. I promoure tot tipus d'activitats comunitàries n'és una bona manera.

B) Una Mani - festa - acció (dissabte, 4)

Donem suport, junt amb moltes altres entitats i col·lectius amb els quals coincidim en aquesta lluita, a organitzar una acció festiva i reivindicativa dins la Festa Major del barri, per **defensar el verd dels eixos verds**. A més d'altres queixes, la gota que ha fet vessar el got ha estat rebre la notícia que es pretenen abandonar tots els parterres menors de 20 m², precisament tots els del costat de carrer on es fa la càrrega i descàrrega (casualitat?). **Es convoca per al primer dissabte de Festa Major un Plantem popular per denunciar-ho!**

I s'ha d'analitzar en un context més general d'ofensiva contra aquest nou tipus de carrer, a partir de les denúncies d'entitats com Foment del Treball i Barcelona Oberta, i algunes sentències judicials difícils d'entendre i molt preocupants (a Barcelona s'havien fet les pacificacions de carrers sense modificar prèviament el PGM, com sí que s'exigeix en alguns d'aquests casos (a Consell de Cent sí, però a Girona, no). Però tot i les polèmiques inicials, avui es reconeix -inclús amb premis internacionals- que **els eixos verds han acabat essent una història d'èxit, que en tot cas s'ha de mantenir millor, i fins i tot millorar i estendre'ls per la ciutat...**, però **en cap cas fer passos enrere!**

Per sort és un procés irreversible que es produeix a totes les grans ciutats europees: guanyar verd, reduir asfalt, i anar guanyant per a altres usos part de l'espai que ocupaven els cotxes i les motos als nostres carrers. **A l'Esquerra de l'Eixample patim encara ser una de les zones amb més contaminació atmosfèrica**, quan ja es té constància científica de com afecta això la nostra salut. Ho arrosseguem de l'opció que es va prendre fa set o vuit dècades -quan es van generalitzar els vehicles a motor- d'aprofitar els carrers amples del Pla Cerdà (que ell no havia pas dissenyat per a aquest ús, perquè el cotxe ni s'havia inventat!) en autopistes al mig de cases, separades -en la majoria de casos- per només deu metres. Aquesta anomalia històrica **s'ha començat a revertir, es recupera l'esperit inicial de Cerdà, però encara hi ha moltes resistències i caldrà fer sentir la nostra veu amb força per a superar-les!**

C) Les activitats de La Model vuit anys després (dissabte 11)

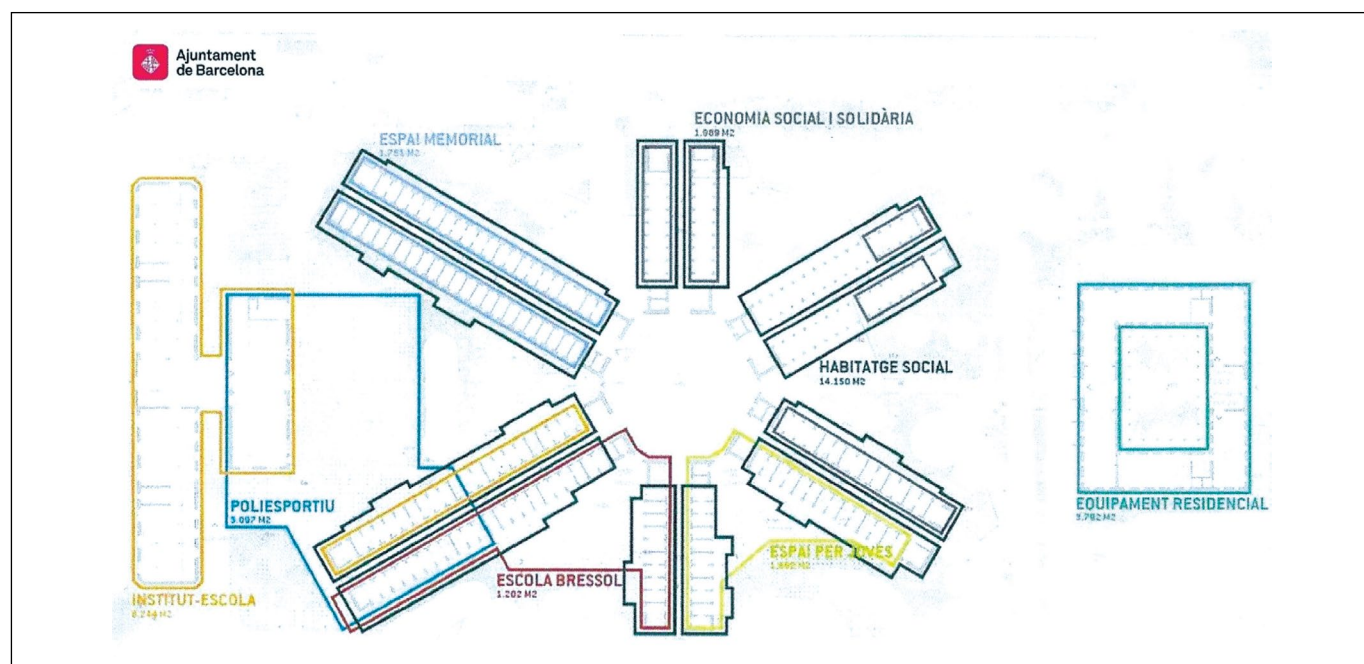
Com sabeu, l'associació celebra aquest any el seu 50è aniversari i potser cap tema exemplifica millor aquesta història que la llarga lluita per la recuperació d'aquestes dues illes de l'Eixample. Durant dècades es va estar reclamant el tancament d'una presó que havia deixat de ser *model* feia

molt de temps. Ja s'havia arribat en dues ocasions a acords entre Ajuntament i Generalitat, però s'incompliren. No serà fins a l'estiu del 2017, que el conseller de Justícia Carles Mundó aprova tancar-la, i acordà amb l'alcalde Ada Colau i la tinenta d'Alcaldia Janet Sanz les condicions.

Però vuit anys després està anant tot molt lent. En el dos anys de l'actual mandat municipal, a més, no s'ha tornat a reunir la Comissió de Seguiment que havia permès implicar les entitats interessades en el procés, i pensem que cal repescar el que ja s'ha treballat i decidit, i relançar el procés de recuperació de la gran esperança que té el barri per guanyar aquí, tal com es va acordar, un gran parc de més de 14.000 m², set equipaments públics i 120 habitatges dotacionals. Diversos col·lectius implicats en aquest procés, des d'entitats veïnals, escolars, memorialistes, de joves, de cultura popular, etc., **ens trobarem el segon dissabte de Festa Major per organitzar un acte públic i activitats festivoreivindicatives durant tot el dia.**

Vocalia d'Urbanisme

Civisme i catalanofòbia: una equació que no encaixa

El concepte *civisme* defineix l'acceptació i consegüent aplicació d'unes normes, escrites o no, que tenen per objectiu el respecte i la defensa del bé comú. És fruit de la presa de consciència de quins són els nostres drets i també dels deures que tenim dins de la societat en què vivim. L'educació és fonamental per proporcionar les bases sobre les quals es fonamenta el civisme que porta incorporades les nocions d'empatia, comunitat i ciutadania.

El respecte a tot el que compartim amb els altres, com espais físics comuns o manifestacions culturals, no està renyit amb el reconeixement i acceptació dels espais individuals com el dret de privacitat. Sempre convé buscar l'equilibri que implica compartir plenament una vida social amb altres, sense renunciar als trets propis. Per fer que funcioni la democràcia, calen grans dosis de civisme.

Per contra, l'incivisme implica el comportament oposat, que va de la matusseria barroera fins al vandalisme i la violència. Les seves bases són l'egoisme, l'individualisme extrem, moltes vegades l'enveja i, sobretot, un fals concepte de llibertat personal absoluta, per sobre de la col·lectiva. Sovint s'acompanya de coerció i imposició de les idees pròpies per sobre de les de la col·lectivitat. Ser incívic no vol dir actuar de males maneres ni comportar-se de forma descortesa o barroera, tot i que moltes vegades l'incivisme, la descortesia i el menyspreu van plegats.

Quan predomina l'interès personal sobre el públic, es donen les bases per a conductes reprovables com la discriminació, la marginació, l'engany i la corrupció. Políticament, s'obre pas al despotisme i el totalitarisme. La violència física i verbal sol utilitzar-se per imposar les normes i decisions dels incívics, quan disposen de prou poder.

Tornem a la importància de l'educació ben aplicada per prevenir l'incivisme. La informació veraç i els espais de debat per contrastar opinions són eines de formació que s'han de proporcionar des de l'escola, però també en el si de família i, fins i tot, en el cercle d'amistats. Haurien de ser suficients per fer de cada individu una persona cívica.

En el nostre cas, Catalunya és una antiga comunitat que es va constituir en nació fa molts segles i va fonamentar-se, en gran manera, en el consens i acord social i polític, que podríem considerar bases del civisme. En el seu moment, com a estat, va dotar-se de lleis i constitucions que, com tots sabem, es van perdre a partir del 1714, quan va ser envaïda i ocupada per les forces borbòniques. L'exercit francoespanyol i el gruix de juristes i administradors que arribaren de fora van imposar les seves lleis i regles, per tal d'aconseguir l'assimilació cultural i lingüística del poble català.

En aquests 311 anys, la societat catalana, en una lluita desigual, ha cercat no perdre la seva identitat ni la seva llengua tractant d'assolir el màxim d'autogovern

possible, tot i haver de patir durant el segle XX dues dictadures ferotges, capaces d'anorrear-nos. No cal recordar que totes aquestes situacions van estar del tot mancades de civisme.

Encara avui les forces polítiques de la dreta extrema i l'extrema dreta (llegeixi's PP i Vox o Rassemblement National) tracten de continuar la tasca destructiva contra el català i la identitat nacional. La llengua catalana, amb les diverses variants que es parlen a Catalunya, Balears, Franja de Ponent, l'Alguer, Catalunya Nord, Andorra o València (encara que per motius polítics n'hi diguin valencià) és la mateixa. Una agressió contra qualsevol de les seves variants és un cop contra tota la llengua.

A ses Illes, guiats per Vox i amb bona disposició del PP, s'ha legislat contra el català, i se l'ha suprimit dels requisits per ocupar places públiques i se l'ha substituït per l'espanyol a l'escola. En la València tan malmesa, l'Ajuntament d'Alacant pretén excloure la llengua valenciana, i declarar la ciutat castellanoparlant, la qual cosa ha creat el rebuig frontal de les forces valencianistes. Encara que sigui patètic, el ministre espanyol de cultura (per cert, català), s'ha declarat ignorant d'aquest tema.

A Catalunya, l'ensenyament de la llengua a l'escola es demostra del tot insuficient, com es desprèn dels resultats de les darreres proves de selectivitat. No parlem de l'ús social, que ha arribat a les cotes més baixes.

Per sort, a Catalunya Nord, la Bressola, escola immersiva en català, des de 1976 fa una feina admirable per mantenir la llengua i donar-li el prestigi que durant anys van soscavar titllant-la de *patois*. La Bressola no compta amb el suport de l'administració francesa sinó amb la seva hostilitat i ha de lluitar permanentment per obtenir els recursos econòmics que la facin sostenible i viable.

Aquests actes que avui es fan contra la llengua pròpia i comuna poden ser definits com a actes incívics, contraris a la voluntat i desitjos de les comunitats d'aquests territoris.

Dins d'aquest penós panorama només Andorra, amb el

nou tarannà de l'actual govern, s'ha decidit a protegir la seva –que és la nostra– llengua aprovant el 2024, per 25 sobre 28 vots del Consell General, la *Llei de llengua pròpia i oficial*, que exigeix de saber la llengua i preveu sancions. Entre les normatives aprovades n'hi consten algunes com les següents:

- *El català és la llengua de les institucions públiques.*
- *El personal ha de saludar i mantenir les converses en català i només ha de canviar de llengua si l'interlocutor no l'entén.*
- *La publicitat comercial i els escrits informatius de caràcter cultural i social en qualsevol suport s'han de redactar en català.*
- *El català és la llengua de comunicació als equips sanitaris i socials.*
- *Les persones que es vulguin establir a Andorra han de ser informades per adquirir el coneixement de català requerit per la Llei.*
- *Els reglaments d'immigració estableixen com s'acredita la formació per renovar el permís de residència.*
- *Els hotels, restaurants, bars i cafeteries han de garantir l'atenció en català.*
- *Les empreses han de posar els mitjans per garantir que el personal atengui en català.*
- *Als serveis de transport públic, la comunicació verbal i escrita ha de ser en català.*

A algú li passa pel cap que la Generalitat, que dirigeix la nostra migrada autonomia, pogués intentar implantar alguna d'aquestes normes? És clar que Andorra, amb totes les seves particularitats i encara que tan petit, és un estat independent.

Però parlem una mica més del binomi civisme-incivisme que existeix en l'aversion contra el català i que s'anomena *catalanofòbia*.

Recordem que el 6 de juny passat, al Palau de Pedralbes, es va reunir la Conferència de Presidents de les disset comunitats que hi ha a l'Estat espanyol. Doncs allí va donar-se uns dels més recents i patètics actes d'incivisme. La Sra. Isabel Díaz-Ayuso, invitada com els altres presidents de comunitats autònomes per l'actual president de la Ge-

neralitat, va exposar clarament les seves intencions: «...*lo que me tengan que decir en los pasillos en español, o lo dicen dentro en el mismo idioma o me saldré*». Dit i fet, quan el president basc va començar la seva intervenció en eusquera, va aixecar-se i va sortir del recinte, assimilant català i basc, ja que el representant del PP de Galícia havia renunciat a utilitzar la seva llengua. No cal assenyalar que l'ús de totes les llengües constitucionals era del tot legal i legítim, així ho van entendre els altres setze presidents que es van quedar a l'acte.

A la manca de civisme de la presidenta del PP de la Comunitat de Madrid, s'hi afegeix una evident descortesia envers els qui l'havien acollida. Pocs dies després, en un altre acte, va afirmar: «*España no es plurinacional... Los que han expulsado todo lo español, viviendo de lo español, para fabricar nuevas identidades, son los que sobran*». Segurament més d'un català estaria d'acord en les últimes paraules, però en aquest cas, el que volem destacar és com el civisme i les bones maneres són les grans absents en la conducta d'aquesta figura política que, a més de demostrar la seva manca de coneixements, continua amb els somnis imperials del franquisme.

La catalanofòbia ve de molt lluny, l'aversion per tot el que vingui de Catalunya ha estat i és explotada per molts personatges i polítics espanyols amb la finalitat d'obtenir vots. Més d'una vegada, a la catalanofòbia expressada en paraules o escrits, s'hi han afegit mobilitzacions actives com el boicot als productes catalans com el cava. La pràctica de la fòbia a tot el que sigui català no és possible si no és a costa de sacrificar el civisme i afegir-hi grans dosis de males formes.

És clar que algú podria pensar que el que en realitat voldrien fer els catalanòfobs és crear i imposar unes noves normatives en les quals només ens poguéssim expressar en espanyol («*la lengua del imperio*», recordeu?), d'aquesta manera, en parlar en català, els incívics seríem nosaltres, no creieu?

Josep M. Torres Rodríguez

Vocalia de Comunicació, Imatge i Participació

Artesans en Xarxa

C./ Entença, 162 - 08029 - Barcelona
C./ Santa Carolina, 44 - 08025 Barcelona

Tel. 934 301 527
Tel. 934 462 202

www.balasch.cat
balasch@balasch.cat

La salut a l'Esquerra de l'Eixample: tenim un problema!

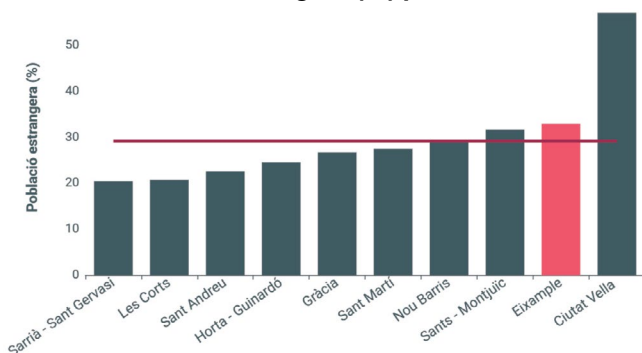
A Barcelona disposem d'informació objectiva i accessible sobre la salut de les persones que hi vivim. Part d'aquesta informació està desagregada per cadascun dels deu districtes de la ciutat, i, de vegades, per barris. En aquest article revisem la nostra situació de salut col·lectiva per tal de conèixer-nos millor, i d'identificar els punts forts i, sobretot, els punts febles sobre els quals hem de treballar per millorar-la.

La major part de la informació procedeix d'InfoDistrictes, una eina de visualització d'un grup d'indicadors de salut que permet comparar el districte amb el conjunt de la ciutat, els altres districtes i l'evolució anual (<https://www.aspb.cat/docs/infodistrictes/>). També es basa en la darrera Enquesta de Salut de Barcelona, que es fa cada cinc anys, i en l'últim informe anual de salut de la ciutat (La Salut a Barcelona 2023. Lectura fàcil <https://www.aspb.cat/wp-content/uploads/2025/01/ASPB-salutbarcelona2023-breui.pdf>). Us animem a consultar aquesta informació tan interessant.

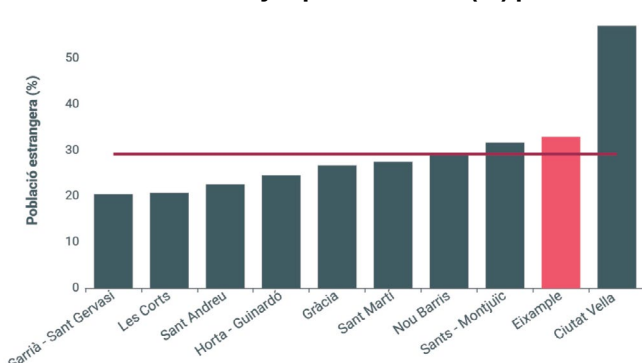
Quin és el districte amb més població?

L'Eixample és el districte més poblat de Barcelona, amb gairebé 274.000 habitants, i el segon amb més població estrangera, després de Ciutat Vella. També és el districte amb menys infants i adolescents menors de 15 anys, i un dels que té més persones grans de 75 anys o més que viuen soles, tant homes com dones.

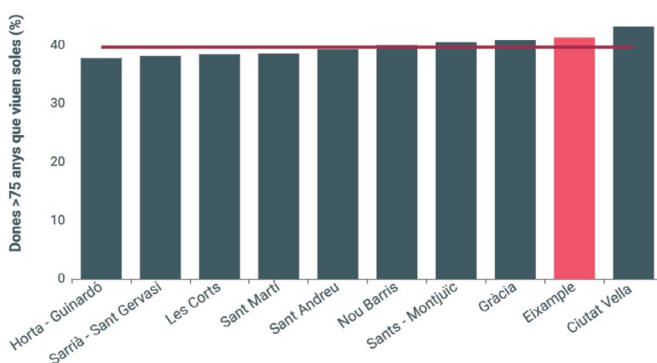
Població estrangera (%) per districte

Homes de 75 i més anys que viuen sols (%) per districte

Dones de 75 i més anys que viuen soles (%) per districte

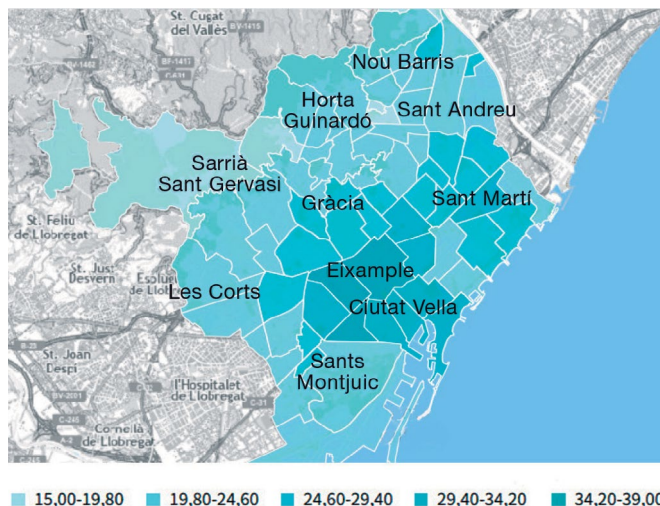

El districte amb més contaminació

Respirar aire contaminat afecta la salut de les persones, tant adultes com infants. S'estima que causa unes 1.300 morts cada any a la ciutat. L'Eixample segueix sent el districte que presenta les xifres més altes amb una gran diferència amb la resta.

El Parlament Europeu ha publicat una nova llei sobre la qualitat de l'aire per reduir la contaminació i millorar la salut de la població. Aquesta llei es fixa abaixar els límits legals dels principals contaminants de l'aire a partir de l'any 2030. Durant el 2023, els nivells de diòxid de nitrogen i de partícules en suspensió a l'aire (pols, sutge...) s'han reduït i es compleixen els límits legals actuals, però encara se superen els valors recomanats per l'OMS. Si Barcelona complís els límits fixats per la nova llei, es podrien evitar unes 500 morts cada any.

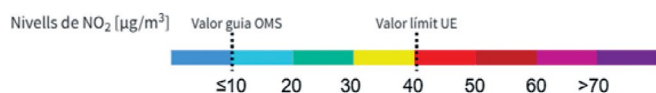
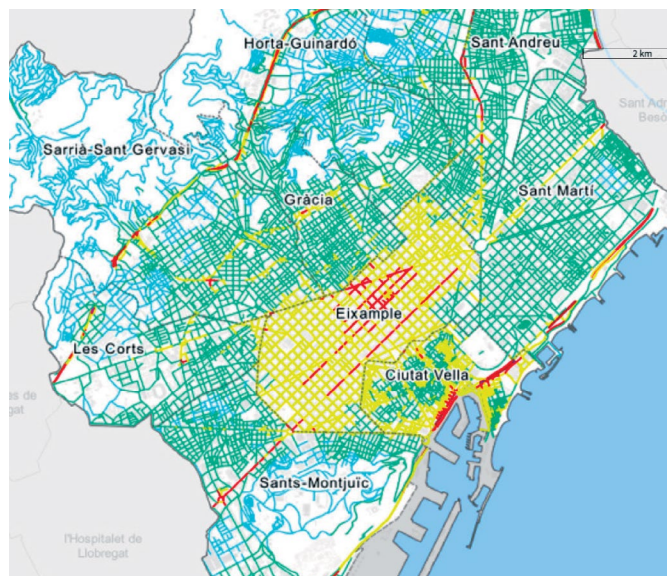
Nivells de NO₂ per barri

<https://dades.aspb.cat/obsip/context-fisic/indicadors/niveles-exposicion-a-no2?axis=0>

Nivells de NO₂ per trams

Visualització: Nivells d'immissió mitjana anual per trams (NO₂) 2023

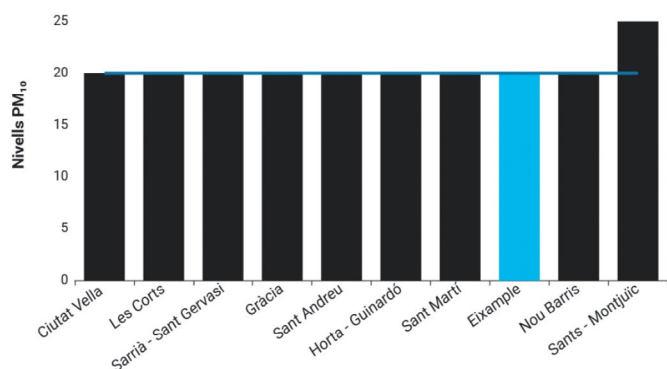
<https://ajuntament.barcelona.cat/mapes-dades-ambientals/qualitativa/ca/>

Soroll per trams

<https://ajuntament.barcelona.cat/mapes-dades-ambientals/soroll/ca/>

Nivells de PM₁₀ per districte

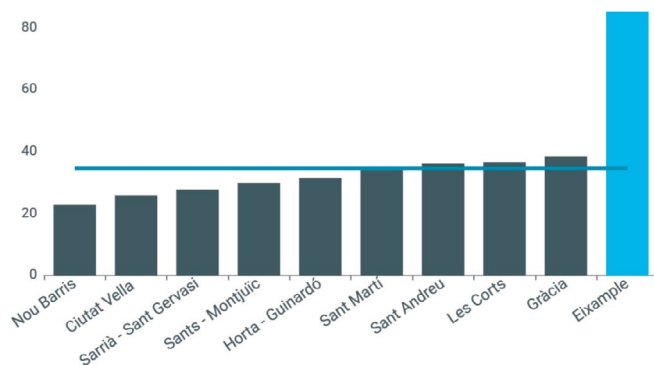

I, degut al trànsit, és també el més sorollós

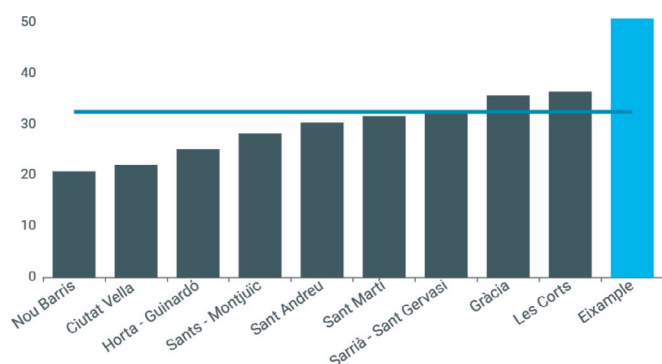
El mapa de soroll de Barcelona mostra que el trànsit és la principal font de soroll, tant de dia com de nit. La meitat de la població està exposada a uns nivells de soroll perjudicials per a la salut, durant tot el dia. L'Eixample és el districte amb més persones exposades a nivells alts de soroll, fonamentalment de trànsit.

Cada dia entren i surten de Barcelona 725.000 cotxes. Aquest nombre s'ha reduït en els últims anys. Dins la ciutat, es produeixen 5 milions de desplaçaments diaris, més de la meitat a peu o en bicicleta. Anar a l'escola a peu o en bicicleta és bo per a la salut dels infants i ajuda a reduir la contaminació. La majoria d'infants de 2 a 14 anys van a l'escola a peu o en bicicleta.

Soroll de dia, per districtes

Soroll de nit, per districtes

Poca vegetació

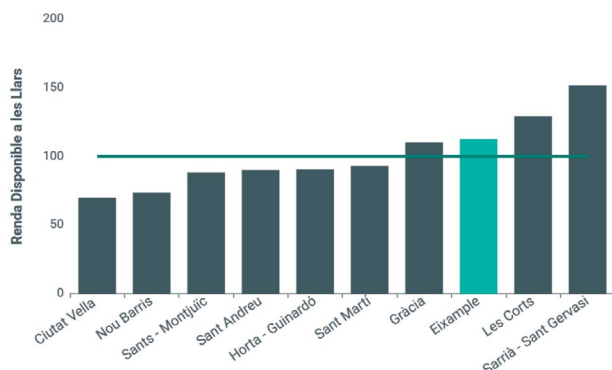
És un dels districtes amb menys vegetació de la ciutat.

Perfil socioeconòmic

L'Esquerra de l'Eixample té una esperança de vida elevada i uns bons indicadors de salut en comparació amb barris vulnerables. La renda disponible a les llars de l'Eixample se situa una mica per sobre de la mitjana de la ciutat. És el districte amb menys habitatges sense ascensor, tot i que encara n'hi ha un 14 %. El preu dels habitatges i lloguers és molt elevat.

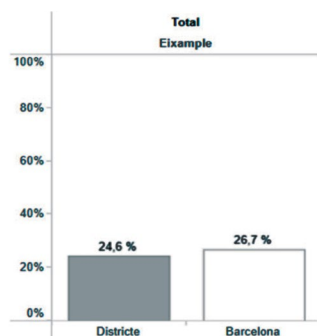
Renda disponible a les llars (Barcelona=100)

Bona salut percebuda i salut mental, però consum d'alcohol, tabac, i infeccions de transmissió sexual problemàtics

La mala salut percebuda en homes és molt semblant a la global de Barcelona, mentre que en dones és de les més baixes de la ciutat. La proporció de persones amb risc de mala salut mental és similar a la de la ciutat.

% de personas amb risc de mala salut mental (total). Any 2021

L'Eixample presenta una proporció de consum de risc d'alcohol superior a la mitjana de Barcelona, tant per a homes com per a dones, i el percentatge més elevat de consum de tabac en homes.

A Barcelona, durant el 2023 han augmentat les infeccions de transmissió sexual (ITS), sobretot en els homes, per la gonocòccia, la clamídia i la sífilis. Una part important dels casos correspon a homes que practiquen sexe amb homes. Continuen baixant els nous diagnòstics de VIH i de sida i també les morts que provoca. L'Eixample és el districte amb les taxes d'ITS més elevades.

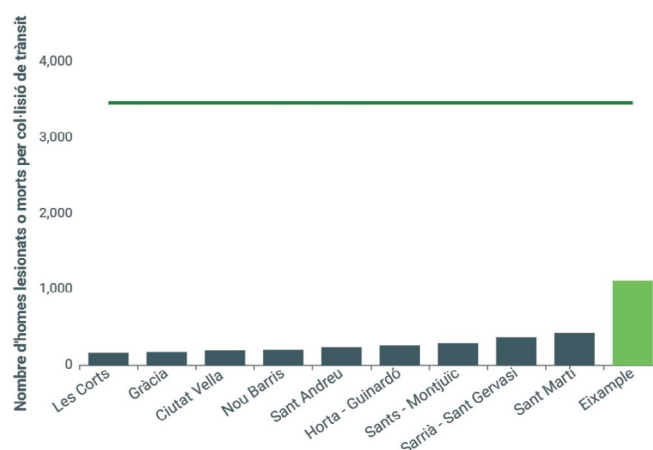
El districte amb més lesions i morts per col·lisions de trànsit

L'any 2023 s'han produït a Barcelona menys col·lisions per trànsit que l'any anterior. La reducció més gran ha estat

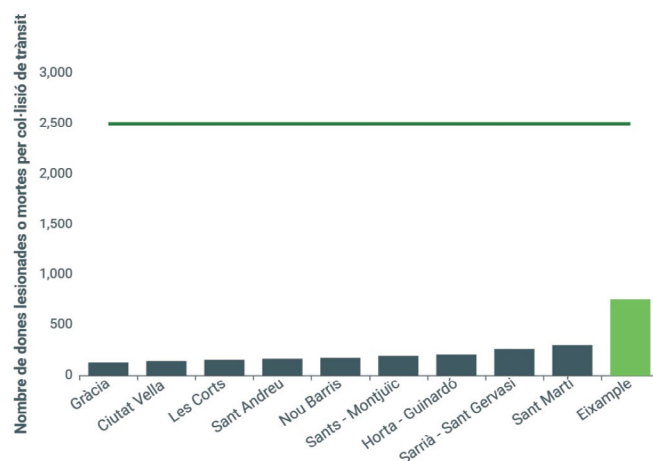
entre els escolars. La majoria de les persones ferides són motoristes, sobretot homes, seguides de les que van en cotxe. En aquest cas, hi ha més dones ferides que homes. També hi ha més dones ferides que van a peu o en autobús. En canvi, hi ha molts més homes ferits que van en bicicleta o en patinet.

L'Eixample és el districte on es concentren més persones lesionades o mortes per col·lisions de trànsit, amb molta diferència amb la resta de districtes.

Homes lesionats per col·lisions de trànsit

Dones lesionades per col·lisions de trànsit

Esperança de vida mitjana

L'esperança de vida és lleument més alta que la global i els indicadors de mortalitat són més baixos que en la resta de districtes.

En resum

L'Esquerra de l'Eixample té una esperança de vida elevada i uns bons indicadors de salut en comparació amb altres barris i districtes, fet que reflecteix un perfil socioeconòmic mitjà. No obstant això, presenta problemes molt preocupants relacionats amb el trànsit: lesions i morts per trànsit, i exposició a contaminació i soroll, cosa que augmenta el risc de malalties cròniques, càncer i mortalitat. A més, té un índex de vegetació baix i pocs espais d'estada.

Més informació:

<https://www.aspb.cat/docs/infodistrictes/>

<https://www.aspb.cat/wp-content/uploads/2025/01/ASPB-salutbarcelona2023-breu.pdf>

<https://ajuntament.barcelona.cat/mapes-dades-ambientals/qualitataire/ca/>

<https://ajuntament.barcelona.cat/mapes-dades-ambientals/soroll/ca/>

Vocalia de Salut i Cures

María

María té poc més de noranta anys, està asseguda en una cadira de rodes a la terrassa de la residència. Jo he vingut a visitar aquesta llar i a observar, darrerament hi ha moviments al barri que ens inquieten. María té un posat serè i tranquil, porta ulleres de carei i mira cap a la porta d'accés a la terrassa. Duu una faldilla morada i una camisa de ratlles de conjunt. Sabates negres amb cordons. Amb la mà esquerra agafa la bossa que descansa a la faldilla. Amb la mà dreta abraça amb cura un penjoll, per fora una brúixola, al seu interior una fotografia amb els seus pares. Està esperant la seva neboda Júlia que la visita tots els dijous, és com una filla per a ella també.

María, María és dolça i afable. És intel·lectual, ha treballat de traductora d'alemany i francès. Filla d'exiliats de la Guerra Civil, va viure a França i Suïssa fins que amb la mort de Franco va tornar a Espanya. Es va enamorar del barri de l'Eixample i s'hi va establir; s'hi va desenvolupar com a professional i ciutadana, participà activament en diversos moviments culturals i veïnals.

Ha plogut molt des del disseny del barri fins avui, ha plogut molt i com diu en Raimon *al meu país la pluja no sap ploure*. Diferents generacions d'especuladors han fet el seu agost a costa de la vida i de les persones. A l'actualitat, les grans inversions de fons voltor i la gentrificació estan expulsant de la ciutat el jovent i la gent gran, tot per la construcció d'apartaments i pisos de luxe, tot per acumular riquesa. Que potser es pensen que s'ho enduran quan morin?

Tot i que fa poca estona que ens coneixem, hem connectat. Hem parlat poc i ens hem comunicat molt. L'abraço i li dic que ens veurem aviat, ella em comenta que la Júlia no pot tardar. Surto de la terrassa, baixo les escales i des del portal em situo a la part central de la Gran Via, vol ser un passeig per a persones i bicicletes, però el transit rodat el fa impossible.

Avui, a més de bicicletes, hi ha una concentració, una pancarta i una vintena d'activistes. Estan acompanyant les i els residents que estan desnonant. Estan acompanyant les i els professionals que no saben res del seu futur, acomiadament i atur? Fa un mes que els van dir als uns i als altres que la residència es tanca.

Fa més d'un any que la gerència i la propietat ho saben. Silenci. Suposem que van fer els seus negocis sempre mirant el guany especulatiu i ignorant les persones. Han estudiat en grans universitats i centres privats que tenen el model neoliberal com la seva religió. M'imagino un tauler d'escacs..., el millor per al rei i la reina, després recte per a les torres i diagonal per als alfilis, el salt creuat del cavall. I els peons? Tant és! A les places públiques l'administració els buscarà alguna cosa i a les privades, que es busquin la vida! La vida?

Ni a treballadors ni a residents i familiars els van informar amb temps, per què calia fer-ho? Simples peons d'escacs.

Fins i tot un mes abans de comunicar el tancament de la residència a les persones afectades, hi van admetre nous residents. María feia temps que buscava una alternativa al seu apartament, desitjava sentir-se cuidada, disposar de companyia les vint-i-quatre hores del dia i sentir-se menys sola. Al seu barri estimat va trobar el que buscava. Al centre de Barcelona, un principal doble amb una terrassa àmplia. Professionals de la medicina, infermeria, fisioteràpia i cuidadores, fins i tot cuina pròpia.

Li va costar decidir-se, però ho va fer. Va mirar i remirar, fins que la residència Canigó li va semblar que cobria, amb escreix, les seves expectatives. Hi va veure un ambient familiar i professional alhora, semblava una família extensa ben avinguda. Va plantejar la situació a la Júlia i juntes van preparar la paperassa. Una vegada més la seva neboda es va adonar de la fortalesa de la seva tia. Com era capaç de fer front a l'envelliment, al present i pensar en el futur. Tot i amb això, fa ser difícil desfer-se del seu apartament, tres mesos per buidar-lo, deixar el seu espai i els seus objectes que representaven la seva identitat i la seva vida. Unes coses les van donar, altres les van vendre i se'n va endur a la nova habitació: un llum per a la tauleta de nit, una petita butaca per seure i llegir i el seu penjoll.

Porta vint-i-vuit dies a la seva nova llar, sí, així la va sentir des del primer dia. Però avui, avui sembla diferent. La Júlia entra amb pressa a la terrassa. La cara desencaixada i la bossa de paper amb l'ensaïmada que tant li agrada. María és lles-ta i pensa que les coses no van bé.

Ella, ella no sap com li pot dir, veu la cara interrogant de la seva tia. Li posa la mà sobre l'espatlla i mirant-la li diu a poc a poc que cal fer un nou trasllat, que aquest cop serà sense planificar. NO!, li respon. En un moment María veu tota la seva vida...: la fugida en braços de la mare, el camí cap a la frontera, la sorra de les platges d'Argelers, el camp de concentració, la Segona Guerra Mundial; l'exili a França i Suïssa fins a tornar a Barcelona. Pensava que ho tenia tot resolt, però no, no pot. Ara no! Desitjava un final de vida tranquil, en un espai en què fins i tot va pensar que podria ser feliç, s'ho mereixia!

María agafa fort el seu penjoll, per fora una brúixola, a l'interior la fotografia amb els seus pares. Mira a la Júlia, li espera res de nou? Júlia fa un somriure, no sap què dir; María abaixa el cap i dels seus ulls secs es desprenen unes llàgrimes. Deixa anar la bossa que llisca fins al terra. Segueix agafant fort el penjoll, mira endavant i amb un cop sec se l'arrenca, s'aixeca de la cadira i allà el deixa. S'acosta a la barana, mira sense veure el que té al davant, passa pel damunt de la barana, ja és a l'altra banda i es deixa anar.

Carmina Olivé i Ferrer

Barcelona, 16/07/2025

Infermera, doctora per la Universitat de Barcelona

Barcelona a més de 40 graus: un urbanisme fora de temps

Cada estiu, la calor a Barcelona arriba una mica més amunt. Ja no parlem només de nits tropicals, sinó d'onades de calor persistents, de carrers que freguen els 40 °C, de l'asfalt que crema. Aquesta realitat s'està convertint en una vivència recurrent.

La comunitat científica fa temps que ho adverteix, l'escalfament global no només incrementa la temperatura mitjana, sinó que fa més freqüents i més intenses les situacions extremes. Ciutats com Sevilla, Alacant o Saragossa ja han vorejat els 47 °C. I Barcelona, tot i la seva ubicació costanera, no està exempta del risc. De fet, la combinació de calor, humitat i efecte illa de calor urbana pot convertir la ciutat en un autèntic forn en plena onada. L'asfalt pot arribar fàcilment als 60 °C, i moltes superfícies urbanes es converteixen en trampes tèrmiques que fan difícil de sostenir la vida quotidiana.

Aquest juny s'ha batut un nou rècord de calor: 37,9 °C a l'Observatori Fabra, la temperatura més alta registrada mai en un mes de juny a Barcelona. I segons tots els indicadors, això no ha estat una excepció, sinó un avanç del que vindrà. L'escenari d'arribar i, fins i tot, superar els 40 °C a la ciutat, que fa uns anys podia semblar improbable, és ara una possibilitat real durant episodis extrems. La pregunta no és si passarà, sinó com ens hi preparem.

El problema és que Barcelona, i en especial l'Eixample, va ser pensada per a unes condicions climàtiques molt diferents. Ildefons Cerdà, amb la seva visió d'una ciutat moderna i higiènica, va concebre un traçat original molt menys dens, amb espais oberts i ventilació creuada que haurien ajudat a mitigar la calor. Però les modificacions posteriors -com l'augment d'alçades, l'ocupació dels interiors d'illa i la reducció del verd previst- han desvirtuat aquella proposta inicial i agreugen avui els problemes tèrmics. El panot i l'asfalt infinit, l'escassetat de verd i la manca d'espais d'aigua ens exposen a una calor acumulativa i persistent que fa cada cop més difícil la vida quotidiana durant dies.

A l'Esquerra de l'Eixample, la densitat edificatòria i la manca de vegetació fan que les nits tropicals siguin una tortura per a moltes persones, especialment les més vulnerables. I no és només una qüestió de confort; la calor extrema té un impacte directe en la salut: augmenten els ingressos hospitalaris, les morts per causes cardiovasculars i respiratòries, i s'agreugen les desigualtats socials. La gent gran, els infants i les persones amb malalties cròniques són les més exposades als efectes d'aquest escalfament urbà.

És per això que necessitem incorporar urgentment vegetació urbana, però no només com a decorat. Els arbres no són només bonics ni serveixen només per fer ombra. Són màquines biològiques que refresquen l'ambient de forma activa. Quan una planta obre els estomes per captar el CO₂ necessari per a la fotosíntesi, alhora perd aigua en forma de vapor. Aquesta aigua, absorbida per les arrels i

transportada fins a les fulles, s'evapora a l'aire. L'evaporació consumeix energia, i això refreda la superfície de la fulla i, per extensió, l'ambient immediat. La temperatura d'una fulla pot arribar a ser de 10 a 15 °C inferior a la de l'aire que l'envolta. Per tant, més enllà de regenerar l'aire, els arbres aporten fred. Fred real. Fred mesurable. Fred urgentment necessari.

Ara bé, quan parlem de verd urbà, cal ser realistes i alhora imaginatius. Als carrers, especialment a l'Eixample, ja hi ha arbrat alineat, però la seva presència és, de vegades, insuficient i poc diversa. Es podria densificar l'arbrat allà on l'espai ho permeti o ampliar els escocells per acollir-hi altra vegetació, i apostar per espècies frondoses i adaptades al nou clima. Però no n'hi ha prou amb l'arbrat de carrer. Necessitem mirar també cap amunt i cap endins.

Els terrats, avui en gran part impermeables i infrautilitzats, poden esdevenir cobertes verdes que aportin aïllament tèrmic, retenció d'aigua de pluja i espais de convivència. Les façanes verdes, tot i ser més costoses i complexes de mantenir, poden tenir un paper interessant en edificis públics o equipaments, on la inversió a llarg termini és més viable. També caldria promoure sistemes de jardineria modular als balcons i en interiors d'illa, on encara hi ha potencial per crear petits refugis climàtics i incrementar la biodiversitat urbana.

El verd urbà no pot ser només ornamental. Ha de ser funcional, actiu i estructural. Cada metre quadrat de terra que deixem respirar, cada ombra que generem, cada superfície que reverdeix és una inversió directa en salut, confort i adaptació. La natura no és un afegit estètic ni un obstacle urbanístic, és una infraestructura crítica per a la supervivència quotidiana a la ciutat que s'escalfa. L'adaptació climàtica ja no pot esperar. Necessitem un pla valent i radicalment verd, que comenci per on més cal: els barris més densos i més calorosos. Com el nostre.

C/ Provença 129 baixos
93 411 21 10

SERVEI DOMÈSTIC
 Manteniment i neteja de la llar, periòdica o puntual
 Neteja finals d'obra
 Neteja de vidrieres i persianes

MANTENIMENT COMUNITATS DE PROPIETARIS
 Neteja d'escaleres, vidres, garatges i zones comunes

ASSISTÈNCIA A PERSONES DEPENDENTS
 Acompanyament personal a la llar i centres hospitalaris
 Ajuda en la higiene personal
 Preparació i administració de menjars

Horaris:
Dies feiners de 7 a 22h.
Dissabtes de 8 a 20 h.
Diumenges i festius de 9 a 14h.

Piscina Olímpica
 Espai Fitness
 Sala de Ciclisme
 Sauna

Bany de Vapor
 Armari d'ús diari
 Classes dirigides
 Pilates

Diferents tipus
 d'abonament mensual
 Classes d'Aquagym
 Cursos de Natació

Paris, 114 • 08029 Barcelona • Tel. 93 410 92 61
 e-mail: psj@natacio.cat • web: <http://www.piscinasantjordi.cat>

Un nou concepte d'atenció per a la gent gran

- Habitacions dobles i individuals amb bany complet
- TV, telèfon directe i caixa de cabdals a l'habitació
- Curtes i llargues estances
- Personal amb àmplia experiència
- Espaiosa terrassa, solarium
- Servei d'animació sociocultural
- Biblioteca, sales de jocs, saló TV, vídeo, perruqueria
- Assistència mèdica-sanitària permanent, recuperació post operatòria i funcional
- Places concertades amb la Generalitat
- Centre de dia

Mallorca, 163
Tel. 93 453 35 00
info@hrficus.com
www.hrficus.com

Educar amb memòria

Aquest mes de juliol, al **Museu Marítim de Barcelona**, vaig conèixer l'**Associació de Mestres i Professorat Jubilats (Rella.cat)**, que ha fet d'amfitriona a un grup d'infants que han passat per Barcelona, fent real la promesa que havia fet **Antoni Benaiges i Nogués** el juliol de 1936. Aquest mestre nascut a Mont-roig del Camp (Baix Camp), destinat el 1934 a Bañuelos de Burebda (Burgos) i divulgador de la pedagogia Freinet, va prometre portar els seus alumnes d'escola rural a veure el mar (se'n va fer una pel·lícula: *El mestre que va prometre el mar*). Però va ser assassinat al principi de la Guerra Civil per milicians falangistes...

Des del juliol de 2024, l'**Associació Escola Benaiges**, amb el suport de diferents institucions, associacions memorialistes, Renfe..., compleix amb aquesta promesa, que havia quedat pendent. Una promesa que posa en valor la pedagogia practicada pels mestres de l'escola de la Segona República.

Aquest any, el grup està format per una vintena de nenes i nens de 8 a 12 anys, procedents de Granada, Madrid i Bilbao, alguns infants de famílies palestines refugiades a Espanya i educadors i educadores voluntaris. Tots junts vam descobrir aquest mar que ens agermana.

Aquí, una frase del professor Benaiges: "Els nens no poden ser allò que un vol. No són coses. Han de ser segons els valors que amaguen. Això mateix, ells mateixos."

Que pensin, que sentin i que estimin. Deixem que siguin nens. Respectem-los en tot moment".

Barcelona ha estat històricament una ciutat pionera en la renovació pedagògica (Rosa Sensat, Marta Mata, Ferrer i Guàrdia...).

M'ha agradat aquesta trobada que és molt més que una mirada al passat, és també imaginar una educació justa, participativa, arrelada a valors democràtics, i que aposta per l'educació com a eina de transformació social.

Gràcies als professionals que ho fan possible, i bon any escolar 2025/2026.

Sylviane Dahan

RADARS

Fem barri amb les persones grans

Volem que les persones grans no se sentin soles i que puguin viure a casa seva en condicions de seguretat i benestar

- Et sents sol o sola?
- Vius sol/a o amb alguna altra persona gran?
- Vius amb algú que està en situació de dependència?
- Vols conèixer gent?

Participa en el projecte Radars

Gràcies a la implicació del veïnat i les entitats del barri, i amb la complicitat de persones voluntàries, podràs participar en les activitats del barri, conèixer persones amb qui compartir el temps i sentir-te acompanyat/ada.

- Truca'ns al 936 197 311
- Escriu-nos a radarsgentgran@bcn.cat
- Apropi't al teu centre de Serveis Socials i pregunta
- Demana informació en el teu Centre d'Atenció Primària (CAP)

BARCELONA.CAT/RADARS

Continuem celebrant el 50è aniversari

Dins dels actes de celebració del nostre 50è aniversari, a part dels actes més festius, també hem tingut molt interès des de diferents vocalies i aprofitant que l'exposició ha estat itinerant i l'hem tinguda exposada a diferents punts del barri (Centre Cívic Urgell, Mercat del Ninot, Centre Cívic Golferichs, Biblioteca Joan Miró.), d'obrir debat i reflexionar, amb veïns i veïnes del barri, sobre la nostra història i el futur del moviment veïnal, la història del nostre barri, i el seu futur, quin urbanisme volem, quines necessitats tenim, quins equipaments ens falten, la problemàtica de la falta d'habitatge assequible...

Us farem un breu resum de les activitats que hem anat fent.

El passat 12 de maig al Centre Cívic Golferichs, i coincidint amb el fet que teníem l'exposició itinerant del 50è aniversari de l'AVVEE, la Vocalia de Comunicació, Imatge, i Participació vam fer un debat sobre la importància del moviment veïnal a la nostra ciutat i al nostre barri, dels últims cinquanta anys i el seu futur, vam projectar la pel·lícula "El 47", mostra inequívoca de com la lluita veïnal va aconseguir allò que semblava impossible, fer arribar el bus al barri de Torre Baró. Ens va acompanyar un membre de l'Associació de Veïns de Torre Baró i el company Marc

Andreu, company del moviment veïnal, i autor del llibre "Barris, veïns i democràcia". Va ser molt interessant cop-sar que l'opinió dels intervinents, va quedar clar que sense les lluites veïnals dels diferents barris avui tindríem una Barcelona molt pitjor, i que la majoria d'equipaments no existirien sense la nostra lluita. També vam posar de manifest, des del convenciment més absolut, que el moviment veïnal és tan necessari ara com el 1975. Aquest, acte justament el vàrem poder celebrar al nostre estimat "Xalet" gràcies precisament a la reivindicació de més de deu anys per aconseguir "salvar el Xalet per al Barri" i que no s'enderroqués l'edifici modernista, sense aquesta lluita, en aquest lloc i tindríem un xamfrà més de "la constructora dels xamfrans".

També els dies 8 i 13 de maig la Vocalia de Patrimoni Històric i Social, va organitzar al Centre Cultural de La Model dues conferències: una per parlar sobre guerra i postguerra i la segona, un taller sobre el patrimoni i la memòria social de La Model, dins de la programació d'actes del 50è aniversari.

El dia 16 del mateix mes, coincidint amb la inauguració del de la nostra exposició, en aquest cas a la Biblioteca Joan Miró, la Vocalia d'Urbanisme va organitzar un acte per reforçar aquesta inauguració. El tema central va ser parlar de l'especificitat de la transformació d'aquesta zona extrema de l'Esquerra de l'Eixample, i del passat, present i futur del parc Joan Miró, un dels grans temes de la història reivindicativa de l'Associació de Veïns.

Cal destacar també l'acte del 31 de maig, de caràcter més lúdic i festiu, el Concert BRS: quinze anys cantant per la diversitat, l'equitat i la inclusió. Va ser un magnífic concert per celebrant els cinquanta anys d'associació i els 15 quinze de la coral, coral que cal recordar que és la primera LGTBIQ+ i única en tota la península. El concert va ser un gran èxit i es va tenir lloc al Centre Cultural de La Model.

50è Aniversari
Associació de Veïns i Veïnes
del·l'Esquerra de l'Eixample

Dilluns 12 de maig de 2025, a les 18 h

Centre Cívic Casa Golferich
Gran Via de les Corts Catalanes, 491

Debat
"La importància del moviment
veïnal a la nostra ciutat
i al nostre barri"

Projecció de la pel·lícula
EL47

Un projecte de:
 Associació de Veïns i Veïnes
de l'Esquerra de l'Eixample
Cal·làbria 262 - 08029 Barcelona
avvee.cat

Hi col·labora:
 Ajuntament de
Barcelona **Districte de**
l'Eixample

Els dies 12 i 19 de juny la Vocalia de Patrimoni Històric i Social, va organitzar dues conferències, la primera "Cooperatives i Socialització", a l'espai de La Model, i la segona "Eines per salvar el patrimoni BCIL/ BCIN", al local de l'AVVEE.

El 15 de juny es va tenir lloc el que podríem anomenar com a l'acte central de la nostra celebració, el concert de l'Orfeó Gracienc, amb Albert Guinovart, la direcció de Pablo Larraz, i textos d'Esteve Miralles, la cantata "Cerdà, la força de la civilització". El concert es va celebrar en el marc incomparable del Paraninfo de la Diputació de Barcelona. Ens van acompanyar prop de cinc-centes veïnes i veïns que vam voler celebrar amb nosaltres aquesta festa. Certament, va ser un acte molt emocionant i d'alguna manera va voler ser un homenatge a l'Ildefons Cerdà, "pare" de l'Eixample. Vam poder constatar que les reivindicacions de Cerdà són encara vigents perquè continuem reclamant,

com feia ell, el dret a la ciutat per a tothom, al que realment no tothom hi té dret. Aquest acte també va voler ser el "regal" de l'AVVEE a totes les veïnes i veïns, i molt especialment a totes les companyes i companys que des de fa cinquanta anys treballen per millorar el nostre barri.

Fins aquí el breu resum dels que hem anat fent aquests dos últims mesos entre totes i tots amb molt d'esforç, però amb tota la il·lusió.

Els mesos de juliol i agost no farem cap activitat, ens toca també descansar, després de l'estiu, per la festa major del barri, iniciarem de nou actes de celebració i el mes de desembre farem l'acte final de tancament del nostre 50è aniversari (encara a determinar).

I sempre amb el nostre compromís, inalterable, de continuar treballant per l'Esquerra de l'Eixample!

Trini Capdevila

Vocalia de Comunicació, Imatge i Participació

#JoSocDelCATA

CATA

TAMBÉ **ÉS NOIA** DE

DOIA

UB CATALUNYA

Ets noia i vols jugar a futbol?

La **temporada 2023-24** la **UB CATALUNYA** estrena **secció femenina**

Entitat adherida a
Agrupació de Futbol de Clubs i penyes del FC Barcelona

VINE AL CATA!

Carrer Viladomat 269

934 280 667

oficina@cataloniaub.com

BOTIGUES AMB HISTÒRIA A L'ESQUERRA DE L'EIXAMPLE

Amb aquest encetem una sèrie de números que s'aniran publicant alternativament i que parlaran sobre aquells establiments i botigues que han perdurat al llarg del temps en el teixit comercial de l'Esquerra de l'Eixample. També intentarem cercar i explicar la història d'aquelles botigues que malauradament ja no hi són i que van oferir els seus serveis durant gran part del segle XX, algunes fins i tot des de finals del XIX.

BAR RESTAURANT GELIDA

Per parlar del Bar Gelida, ens cal fer una breu introducció històrica del perquè d'aquest topònim. En Gerard Llopart, que actualment porta el Bar Gelida, ens explica que els seus avantpassats, Josep Llopart i Maria Carreres, es casen a Gelida el 1839 i construeixen la Masia Can Migrat, una segregació de Can Voltà, a la primera meitat del segle XIX, al municipi de Gelida a l'Alt Penedès.

Després de diverses generacions, en Joan Llopart, l'avi d'en Gerard, després de la Guerra Civil es trasllada a Barcelona i es posa a treballar de cambrer. El 1946 compra un petit bar al xamfrà entre els carrers Comte d'Urgell i Diputació, i obre les portes com a Bodega Gelida dedicada a la venda de vins a granel. I així continua fins que coneix la Ramona, una treballadora de la granja Viader que es trobava al carrer Urgell 77-79, molt a prop de la Bodega Gelida. Com a dada curiosa, direm que els Viader van ser els promotors de la fundació de Letona, S.A. i creadors del Cacaolat. Però tornem al que ens ocupa, en Joan i la Ramona s'enamoren i es casen. Aprofitant que la Ramona, que tenia dots de bona cuinera, comencen a donar menjars en aquest petit local que a finals dels anys 50 amplien comprant l'antiga carboneria del costat i que donarà al local les dimensions que té actualment.

Els avis Joan Llopart i Ramona, els primers de l'esquerra, a la porta del Gelida (anys 60)

Local de la carboneria que compra en Joan Llopart els anys 50

A l'àvia Ramona li agradava molt el futbol i al local hi ha una fotografia que commemora el Barça de les Cinc Copes de la temporada 51-52, i també va ser la seu de la penya Cinc Copes, d'on sortia un autocar, els dies de partit, que els portava al camp del Barça.

L'Albert Llopart va continuar la tradició dels seus pares conservant la imatge i l'essència d'aquest establiment emblemàtic i protegit (BCIL). Per la cuina, després de l'àvia Ramona, hi varen passar diverses persones: una cuinera que havia estat al restaurant Najera; Bernardo, que després va obrir el restaurant Bo de Bernat i el Santi, que va donar un salt qualitatiu a la cuina.

Tocant al sostre, enlairades, encara es conserven les botes de vi, amb els tubs que acaben amb unes aixetes i que no paren d'obrir-se i tancar-se per oferir als comensals les diferents varietats de vi.

Actualment, l'Albert ja està jubilat i ha deixat la batuta al seu fill Gerard, enginyer industrial de professió, però que ha preferit seguir la tradició familiar. En Gerard, segons ens diu, està content de haver pres aquesta decisió.

El Bar bodega Gelida els anys 70

Al Gelida continuen donant menjars com s'ha fet sempre, amb una cuina casolana a uns preus populars, en la qual no poden faltar plats com el fricandó, capipota, bacallà a la llauna, mandonguilles, arròs el dijous i olles plenes de guisats, acompanyats d'un bon porró de vi. Són populars al Gelida els esmorzars de forquilla on un públic fidel omple el local de bat a bat.

El 2024, en Gerard va adquirir un restaurant que està al xamfrà de l'altra banda del carrer Urgell, just davant del Gelida. Li va posar "El Migrat", nom de la masia de Gelida dels seus avantpassats i que encara conserven com a segona residència.

Esperem que continuï per molts anys donant servei i conservant la seva essència al barri, com altres establiments que encara resisteixen el pas del temps.

MANTEQUERIA LASIERRA

Ubicada al carrer Rosselló, 160, la Mantequeria Lasiera va ser fundada per Ramon Lasiera Jairod el 1953, en el mateix local on abans hi havia el colmado La Nueva Maravilla. Actualment, porta el negoci el seu net Ramon Lasiera Valent.

L'avi Ramon quan va acabar la Guerra Civil va aconseguir llogar un local, que tenia celler i hort al darrere, al carrer de Sants, amb molt bones condicions, per tal d'obrir una botiga de queviures. Allò no va prosperar perquè el van cridar a files per fer el servei militar, com a molts joves del bàndol republicà que ja havien fet la guerra. Un cop acabat el servei militar, el 1945 es posa a treballar com a dependent a Can Batalla, al passatge Concepció amb Rambla de Catalunya, i després treballa com a gerent a la xarcuteria La Riojana, davant dels Jardinetes de Gràcia. Descontent amb les condicions que tenia decideix, el 1953, adquirir com a llogater el local de La Nueva Maravilla, fundat el 1900 i que ara tancava per una mala gestió econòmica del seu propietari, Ramon Canela. Degut a aquesta mala imatge, en Ramon Lasiera Jairod decideix canviar-ne el nom, però conserva tots els mobles de l'interior. De fet, actualment encara hi són tots els prestatges i calaixos originals. L'any 1964 compra el local.

La botiga a l'època de la Nueva Maravilla

L'any 1960, l'administració franquista, després d'un viatge als EUA del ministre de Comerç Alberto Ullastres, va decidir promoure les grans superfícies comercials, la qual cosa va perjudicar el petit comerç, que va haver de prescindir de vendre productes amb els quals no podia competir i especialitzar-se en d'altres. L'avi Ramon ja venia de la xarcuteria de qualitat, una línia que va continuar conreant amb Mantequeria Lasiera, amb la venda de vins, embotits de Vallbona d'Anoia o el fuet i la llonganissa de Puig-reig, pastes i conserves de qualitat.

Taulell de marbre i prestatges i calaixos originals donen personalitat a una botiga on pots trobar de tot per tal de fer un àpat amb productes de qualitat. Des de les conserves franceses Comtesse du Barry fins a la pasta de la fàbrica més antiga de Catalunya, la Sanmartí.

L'any 1981 el negoci passa al seu fill Ramon Lasiera Peña, que conserva la línia comercial del seu pare, i actualment ja hi treballa el seu fill Ramon Lasiera Valent, la tercera generació. Tots tres es diuen Ramon i tots tres amb la mateixa essència i tradició comercial. I per molts anys més!

Mantequeria Lasiera en l'actualitat

Aquest establiment forma part de la Ruta dels Emblemàtics, la guia dels establiments emblemàtics de Barcelona. Catalogació: Establiment històric i amb valor patrimonial (E2)

MERCERIA CASA ROSELL

Casa Rosell és una merceria situada al carrer Rosselló, 182, cantonada amb Enric Granados. És una botiga que, tenint en compte els establiments que hi ha al seu voltant, sembla d'un altre temps. De fet, la seva aparença no ha canviat gaire des que la va fundar Josep Rosell el 1909. El seu besnet, Jordi Rosell, està ara al capdavant de la botiga junt amb la seva mare Pilar. En Jordi ens explica que el seu besavi havia treballat de cuiner en un restaurant de la Rambla Catalunya, també havia treballat a vaixells, però ell el que volia era muntar el seu propi negoci, i es va "embarcar" en obrir la merceria, sense tenir gaire coneixement sobre vetes i fils, i també dormia a la rebotiga. Temps més tard, va col·locar el seu fill Claudi en altres merceries per aprendre-li l'ofici, i poder així continuar en el negoci familiar.

Ens explica en Jordi que després de la guerra va ser l'època que més feina tenien. La gent no podia comprar-se roba i tenien treballadores que n'arreglaven i una noia que es dedicava només a arreglar mitges. L'avi Claudi havia arribat a tenir 12 treballadors a la botiga. Va ser una època molt bona i venien molt. Molts pagaments es feien anotant en una llibreta totes les vendes de cada client, que després a final de mes passaven a liquidar-ho. Això era normal fer-ho, ja que tots els clients eren coneguts del barri. La frase era: Anota-m'ho!

Merceria Rosell

Venien també a l'engròs per a sastres i modistes i en alguna ocasió hi havien comprat els que treballaven per a Pertegaz. També com a curiositat, ens comenta en Jordi que l'avi Claudi era de Martinet de Cerdanya, d'on també era la família de Carme de Villalonga, que després seria la dona de Julio Muñoz Ramonet, un magnat durant la dictadura franquista la mare del qual també havia comprat a la merceria, precisament per aquesta coneixença entre les famílies.

Amb l'arribada de les crisis, varen haver de canviar la manera de vendre, i la venda típica de merceria de vetes i fils era "lenta"; havien de reciclar-se i començar a vendre gènere de punt, que donava més diners i menys feina.

En Jordi es queixa de la venda en línia que està matant els petits comerços de tota la vida i comenta que molts dels seus clients han hagut de marxar de barri per la proliferació dels pisos turístics. Explica que li han fet ofertes

per vendre la botiga, algunes per part de xinesos, per la seva bona ubicació, però que ell s'hi ha negat sempre. Ja són quatre generacions, i quan decideixi jubilar-se, la seva neboda Montserrat agafarà el relleu. "En aquesta botiga hi ha molta càrrega familiar i així volem continuar". Que així sigui!

BAR CELLER MONTSERRAT

En Joan i la Montse van adquirir aquest local, situat al carrer Viladomat, 223, a la Nova Esquerra de l'Eixample, l'any 1972, on abans hi havia el Celler Quintana i el van inaugurar l'1 de novembre de 1972 amb el nom de Celler Montserrat. El celler té un entresolat que els antics propietaris tenien com a habitatge, tot i que la Montse i el Joan no l'havien fet servir mai per a aquest ús.

La Montse ens explica que tenen una finca a l'Ordal, «La Soleia», i que van decidir comprar aquest celler a Barcelona motivats per unes collites bastant dolentes –la vida del camp a vegades és dura– i perquè volien que els seus fills estudiessin a Barcelona. El besavi d'en Joan va començar de parcer el 1887 en aquesta finca de 4,5 ha on no hi havia casa, només barraques tradicionals. No va ser fins al 1985, quan compren les terres i passen a ser propietaris, que construeixen la masia.

Les varietats de raïm que van decidir conrear són les de peu americà, resistents a la fil·loxera i el mildiu. Amb el xarel·lo, el macabeu i el parellada fan el cava, i amb l'ull de llebre hi fan el vi negre. Els mesos d'estiu feien la collita, i després venien el raïm a Codorniu i els altres productes a Mercabarna, però deixaven una petita part de fruites i verdures per vendre en una mena de paradeta al carrer tocant a la porta del celler.

En Joan i la Montse al celler Montserrat

Tot i el pas dels anys, el celler no ha perdut l'essència ni la fisonomia d'abans, amb les botes de vi al final del local, que ofereixen un vi a granel de collita pròpia, i la seva nevera adossada a la paret de portes de fusta, de les poques que queden ja a Barcelona. Els vins, com ja hem dit, són de collita pròpia, però també ho és el cava, el producte estrella, que comercialitzen etiquetant-lo amb el nom del celler Montserrat. També conreen olives per fer oli, albergí-

EL PASSAT

Memòria del patrimoni històric i social de l'Esquerra de l'Eixample

nies, carabassons, ametlles, avellanes, etc. Tenen una clientela molt fidel que, a més, després de prendre un vermut poden sortir havent comprat una botella de cava o de vi. Al celler s'havien donat esmorzars, dinars i sopars, es feien festes d'aniversari i havien tingut també grups d'estudiants que mentre prenen una consumició clavaven els colzes davant d'un llibre.

El 2018 es van presentar al Concurs «Ruta gastronòmica per l'Esquerra de l'Eixample», que varen guanyar quatre anys seguits. Val a dir que el cinquè any es va deixar de fer perquè només s'hi va presentar el Celler Montserrat. Aquest èxit va motivar que fessin un canvi en la direcció del celler, que es va especialitzar com a bar de tapes. Això va provocar que hi hagués també una clientela més jove.

Malauradament, en Joan ens va deixar aquest any, i actualment porten el celler la Montserrat i els seus fills Joan i Pep en un horari restringit als vespres. El passat any 2024, promogut pel Joan i Pep, van començar a organitzar vetllades de concerts de jazz. Fins ara hi ha actuat grups com Falcon & Firkin, Xmas Vocal Quartet, Melita Duffy & Dannt i The Indie.

Ja són 53 anys amb l'encant de les coses autèntiques i esperant que en siguin molts més.

LA FORMIGA

Abans d'obrir la botiga La Formiga, la Joanna i el seu marit Manel van començar el 1970 en una petita botiga amb un entresolat com a habitacle, al carrer Calàbria 228, dedicada a la venda de llet i altres productes com el sucre, que venien en paquets de 50 g i que envasaven ells mateixos. La Joanna ens explica que tenien una llibreta on apuntaven les compres dels clients, que després pagaven a final de mes. Dos anys més tard agafen, en règim de

lloguer, una botiga al carrer Rosselló 48-50, que aleshores era un magatzem amb botes de vi. Arreglen la botiga com a Granja Rosselló i hi fan dues parts, una dedicada a la venda de productes d'alimentació i l'altra a joguines. A la part d'alimentació, hi posen un taulell frigorífic i una barra, i continuen amb la venda de llet, formatge, conserves, etc.

Tant la primera botiga com aquesta del carrer Rosselló eren a tocar, la qual cosa no els va fer perdre els clients de sempre. A més, com a curiositat, ens explica la Joanna que han passat per la botiga els Estopa, la filla de Montserrat Caballé, el cineasta Berlanga i també molts treballadors de la fàbrica Belcor, que llavors era a prop.

A la dècada del vuitanta, van comprar la botiga i com que els productes d'alimentació els portaven massa feina, van decidir encarar el negoci a la venda de joguines i regals. És en aquest moment quan canvien el nom a la botiga i la bategen com a *La Formiga*.

Botiga La Formiga

Havien rebut el primer premi de decoració d'aparadors que atorgava l'associació de comerciants Eix de l'Eixample a l'aparador més ben decorat. Ens comenta la Joanna que la culpable fou la seva filla Olga, que té la mà trencada i molt bon gust en decoració. El premi el van rebre de la mà d'Artur Mas.

Però tot té un final, i la Joanna, amb els seus vuitanta-set anys, malgrat el seu bon estat físic que fa que no aparenti els anys que té, decideix que ja n'hi ha prou i el juny d'aquest any tanca la botiga. El barri perd una botiga on gairebé tothom ha anat a comprar en algun moment. Intenem que ens quedi almenys aquest bon record.

Jaume Gómez i Alfons Santamaria

VOCALIA DE LA MEMÒRIA HISTÒRICA / Col·lectiu Full Memòria Històrica Patrimonial i Social.

Equip de redacció: Mercè Tatjer Mir, Ricardo Vergara Franceschi, Alfons Santamaria, Jaume Gómez, Jaume Freixa.

Correu electrònic: lamemoriahistoricae.e@gmail.com Web: www.avvee.cat/articles-publicats/

Ens podeu trobar el primer dilluns de cada mes de 18.00 a 19.00 h a la seu de l'AVVEE. Carrer Calàbria, 262

Una Comissió de Festes per fer una Festa Major cada any més potent. Et necessitem!

El nostre barri és una ciutat dins la ciutat. L'Esquerra de l'Eixample té més de 104.000 habitants. Si fos una ciutat independent, seria la dotzena de Catalunya, gairebé tan gran com Girona.

És un barri ple de vida, on passen moltes coses i hi conviu gent molt diversa, de totes les edats, procedències i aficions. Totes i tots compartim aquest petit racó de món. Hem llegit que és un dels barris més densament poblats d'Europa..., però també un dels més bonics. Probablement ambdues coses són ben certes.

Cada cop hi vol viure més gent i, com que l'espai és limitat, les obres creixen cap amunt i cap avall: l'edifici Estel puja més de 60 metres cap al cel i la nova línia L8 s'endinsa 60 metres sota terra. El barri es transforma, i amb ell, la seva gent.

Malgrat els maldecaps del dia a dia, les veïnes i veïns trobem moments per gaudir i celebrar plegats. I un any més, del 3 al 12 d'octubre, ho farem amb la nostra **Festa Major**.

Aquest any és especial: celebrem els 50 anys de l'Associació de Veïnes i Veïns de l'Esquerra de l'Eixample. Mig segle fent barri, fent festa i defensant el dret de tothom a viure amb dignitat. Els premis Gaudí i la pel·lícula *El 47* ens han fet memòria del paper fonamental que han tingut les associacions veïnals en la millora de la ciutat i en la lluita contra els fons voltor que amenacen de fer-nos fora de casa.

Enguany volem fer una Festa Major ben especial, i encara ho seria més si poguéssim disposar dels espais públics que ens pertanyen, però que resten tancats per obres que no comencen o que mai no s'acaben. Imaginem com serà la festa quan estiguin enllestits espais com **La Model**, **el parc Joan Miró**, **l'avinguda de Roma**, **l'Escola Industrial** o quan els **eixos verds** siguin una realitat respectada i no una promesa.

El moviment veïnal creix i s'enforteix. Com el nostre barri, és jove però amb molta empena. Aquest any serem més de trenta entitats organitzant la Festa Major, i volem fer un pas endavant: constituir-nos com a **Comissió de Festes del barri**. Perquè festes, no ens en falten: Festa Major, de Primavera, Sant Joan, Carnestoltes, Cap d'Any i moltes més.

Tot i no tenir la llarga tradició d'altres barris que abans van ser pobles, aquí la festa s'organitza entre tothom: **grups de cultura popular, esplais, casals, entitats esportives, plataformes reivindicatives, grups socials i polítics, AFAs, CAPs...** Tenim de tot, però també necessitem mans i il·lusió. Per això us convidem a sumar-vos-hi, a venir a l'Associació i a participar en qualsevol dels col·lectius que fan barri dia rere dia.

Aquest any tenim gairebé cent activitats per escollir durant la Festa Major. I si seguim treballant plegats, cada any en tindrem més.

Visca la Festa Major! Visca l'Esquerra de l'Eixample!

Alfons Sort

Veí del barri i soci de la AVVEE

El meu primer correfoc

En el meu primer correfoc estava nerviosa.

Primer estava nerviosa per si em cremava, però després les meves amigues em van veure amb la casaca.

Em deien Toro Loco perquè anava vestida de color vermell amb cueta.

Jo seguia nerviosa, però va ser començar tot a cremar, amb la meva família al costat, i em va encantar.

FOC, ESPURNES, MÚSICA DE BATUCADA!

Quan es va acabar el correfoc, em van preparar una sorpresa que em va agradar molt: EL TÚNEL!

Passes pel túnel i els companys comencen a donar-te clatellots. És molt divertit.

Em vaig sentir superbé amb una nova colla d'amigues i amics del barri.

Adeu!

Maria Battaner
8 anys

De gegants i enxanetes

Un any més celebrem la Festa Major de l'Esquerra de l'Eixample, un any més coincidirem a les places i carrers, un any més el sarau i la gresca es faran amos del barri. Passegem-nos-hi des d'aquest article per repassar-ne el vocabulari més habitual.

Obrirà la festa el **pregó** ('discurs pronunciat en públic en ocasió d'una festa o d'una celebració, que anima la gent a participar-hi') i, amb el seu vistiplau, podrà començar la diversió.

En la nostra celebració, no hi faltaran mostres de cultura popular que, indefectiblement, deixaran bocabadats grans i petits: els **gegants** i els **capgrossos** o **nans**, els **castellers** amb les seves construccions impossibles i l'**enxaneta** que s'hi enfila al capdamunt, aquells que caminen amb **xanques** i mantenen un equilibri incert, els **diablos** o **dimonis** que escupen foc, potser alguna ballada de **sardanes**...

No sé si els sentirem al barri, però n'hi ha alguns que es fan notar: els **trabucaires** amb els seus **trabucs** eixordadors, el **correfoc** amb l'esclat de **petards** i **guspires**, els grups de **bastoners** amb aquelles danses hipnòtiques i rít-

micament matemàtiques, o els **grallers** que acompanyen la **cercavila** dels gegants.

Quan hàgim gaudit de tots aquests espectacles, serà hora de matar el cuquet. Segur que en algun racó del barri podrem gaudir d'algun àpat col·lectiu d'aquells que acaben amb *-ada* (amb el sentit de 'menjada de'): **sardinades**, **botifarrades**, **cargolades**, **costellades** o **xocola-**

tades (amb **xocolata desfeta**!). I, si no en trobeu cap, busqueu la **xurreria**, és el nostre roc a la faixa quan la resta falla.

Si tenim ganes de ballar o simplement d'escoltar música, els **envelats** són el nostre territori. Però, a falta d'envelats, ens adaptem a qualsevol racó! Segur que alguna **orquestra**, **cobla**, **esbart dansaire**, grup de **k-pop** o algun **raper** ens amenitzaran els vespres.

Per als més menuts, els jocs tradicionals com la **cuca-nya**, **trencar l'olla**, **estirar la corda**, **arrencar cebes** o la **gallina cega** potser no seran els èxits de l'any, però els **torneigs de botons**, de **ping-pong** o les **bicicletades** també faran furor. I, si hi ha l'oportunitat i hi ha algun espai per a la fira, que gaudeixin dels **autos de xoc**, la **roda** (*noria* en castellà), els **cavallets** o el **tren de la bruixa**!

I ja que en aquest passeig lèxic hem anat a raure a la infantesa, què hi ha de més evocador que veure algun infant assaborint un enorme **cotó fluix de sucre** o **sucre filat** o algú no tan menut amb una paperina de delicioses **ametlles garapinyades** (amb una sola erra)? En sentiu l'olor?

Anem tancant la passejada: la tradició mana que les festes majors es cloguin amb un **castell de focs** (**focs artificials** o **d'artifici**). Des d'aquí no podem fer-ho amb foc i colors, però us desitgem una bona Festa Major!

Consorci per la Normalització lingüística

www.cpnl.cat
eixample@cpnl.cat
934 512 445
Calàbria, 66, 2n
08015 Barcelona

La territorial de l'ANC
de l'Esquerra de
l'Eixample us desitja una
bona Festa Major!

assemblea.cat
ESQUERRA DE L'EIXAMPLE

La Festa Major finalitzarà amb un concert de la Big Mama

Big Mama recull en un disc tots els seus somriures

La blueswoman va presentar el març el disc 'Smile' acompanyada de Captain's Brotherhood

La gran *blueswoman* de Sant Quirze de Besora Montse Pratdesaba, coneguda com a **Big Mama Montse**, és una de les llegendes del gènere a Catalunya. Ha protagonitzat una trajectòria que ja supera els 35 anys acompanyada per molts dels noms il·lustres del blues als Països Catalans i que l'ha portat a actuar a prestigiosos festivals. Els darrers anys, **Big Mama** ha espaiat l'enregistrament de nous discos fins al punt que hem hagut d'esperar set anys per tenir-ne un de nou. Es tracta de *Smile* (autoeditat, 2025), un recull de tretze cançons, totes en anglès i d'autoria pròpia, que ja havia publicat anteriorment i que ara revisa amb nous matisos i arranjaments, en un àlbum signat conjuntament amb el duet barceloní **Captain's Brotherhood**. El títol ja ens avança que ens trobem davant un treball que per damunt de tot desprèn bona vibració.

BLUES PER SOMRIURE

"El disc està enregistrat en tres dies. Vam assajar molt i la idea era que donés bon rotllo i ganes de fer coses, que provoqués sensacions i emocions positives a la gent, igual com jo ho sentia. Seguim fent blues, però provant coses noves, perquè una de les claus ha estat atrevir-nos a experimentar. He quedat molt contenta amb els diferents ritmes de les cançons."

CAPTAIN'S BROTHERHOOD

"Són dos músics molt bons, l'un italià de Sanremo i l'altre argentí de Buenos Aires. Al disc la banda es va ampliar i, a més de baix i guitarra, hi ha bateria, piano i percussió. Sona molt bé. Són músics amb ambició i amb ganes de progressar, que han aportat frescor i seriositat musical al projecte. Han fet arranjaments i han aportat bellesa a les cançons."

POESIA EN CATALÀ

"Hem començat gravant els temes en anglès, però la meua idea és treballar també nou repertori en català. M'he

Concert de Cloenda de la Festa Major de l'Esquerra de l'Eixample de 2019

adonat que a més de cantar, també m'agrada molt crear. He treballat amb adaptacions poètiques, sobretot al voltant de la poesia de dones. Hi ha temes gravats que valen la pena, i els vull revisar per tal de donar-los una segona oportunitat."

AL ZENIT DE LA TELEVISIÓ

"Em va fer il·lusió que m'avisessin al programa Zenit de TV3, perquè això em va motivar. De fet, *Smile* és el resultat d'haver-hi participat, perquè l'he pagat amb els diners del concurs. Em va donar molta vida i molts ànims, i vaig gaudir molt amb l'equip de producció i la resta de cantants. Vam riure molt i al final i va ser una experiència de llum."

Article publicat a la revista **Enderrock**
el dia 9 de juliol de 2025

50 ANYS DE LLUITA
PELS EQUIPAMENTS DEL BARRI

Escoles, 0-3, CAP, residències de gent gran, habitatge social, espais verds, institut.

Esquerra de l'Eixample
Associació de Veïnes i Veïns

Calabria, 262
Tel: 93 453 28 79
avvee2013@gmail.com
<http://www.avvee.org>

L'AVVEE amb el petit comerç del barri!

L'AVVEE va signar un conveni de col·laboració amb els programes de Reempresa i Help Empresa (CECOT i Fundació Autoocupació) per reforçar el comerç de proximitat de l'Esquerra de l'Eixample.

Tot va començar quan tancava, **sí o sí**, la botiga de queviures de tota la vida del carrer Rocafort 202, entre Rosselló i Provença. Els propietaris, el Sr. Ramón i el seu germà, comentaven, entre tristesa i enuig a la consternada clientela, que en aquest cas no era un tema de pujada abusiva de lloguers. El senyor que regentava la botiga *Mister*, que oferia roba d'home al C/Calàbria amb Aragó, afegia que el negoci funcionava, que tenia clientela fidel i bons proveïdors...

El petit comerç sovint abaixa la persiana perquè les persones fundadores arriben a l'edat de jubilació. Si haguessin trobat relleu! Però no havien sabut o pogut trobar ningú.

Hi ha una altra casuística. Petits establiments, comerços i serveis comandats per persones de totes les edats tenen problemes en algun o alguns àmbits o procés de gestió: econòmic-financer – no surten els números–, màrqueting-vendes –no és ven prou–, tecnològic – manca de destresa amb les TICS–, recursos humans, jurídic, fiscal, etc.

Potser a la Vocalia VISC anem a contracorrent. Igual és llei de vida, un

Des de finals de l'any 2023 i l'any 2024, detectats més de 50 establiments amb problemàtiques de gestió o de relleu, més del 70% en diferents fases de seguiment.

President, Secretari General, part de la Comissió Comerç de la Vocalia d'Iniciatives Sociolaborals de l'AVVEE i part de l'equip tècnic de la CECOT

canvi de model, de paradigma. Marca Eixample, marca Barcelona. El panorama urbà es transforma: *Brunchs, nails*, dentistes, massatges, gimnasos, grans establiments comercials, supermercats, cadenes de forns-degustació, franquícies i d'altres negocis nous.

Hi ha factors inevitables (inevitables?): pujades abusives de lloguers, finalitzacions de contractes i al carrer. Hereus o fons voltor que volen treure majors rendes, major rendiment dels seus immobles.

Però n'hi ha d'altres que es poden reduir i per esperit transformador i de lluita contra el que sembla establert, que no quedi. Volem fer arribar al màxim de veïnat i a les pròpies botigues un missatge:

Podem canalitzar a través de l'AVVEE estris i recursos tècnics, sense cap cost per als establiments. Volem fer-los saber que disposen de suport especialitzat i professional per tal d'ajudar-los a tirar endavant i possibilitar així que romanguin oberts, perquè ells també són i fan barri.

A tal fi, hem signat els convenis amb Reempresa i Help Empresa. Impulsades ambdues per la CECOT, orienten i assessoren de forma persona-

litzada i gratuïta als petits comerços i serveis. Reempresa treballa per trobar relleu que doni continuïtat als establiments. Help Empresa, en diagnosticar on són les àrees crítiques de gestió i ajudar a prevenir el tancament de qualsevol petit negoci.

En un procés àgil i dinàmic, tan bon punt es detecta un establiment amb dificultats, ens hi acostem, els expliquem la iniciativa i, si mostren interès, els connectem amb el personal tècnic de Help Empresa i Reempresa seguint el seu itinerari.

VOCALIA D'INICIATIVES SOCIALS I COMUNITÀRIES
VISC A L'EIXAMPLE

Cerquem voluntaris i voluntàries!
Per ajudar-nos a:

- ✓ Informar sobre un projecte comunitari
- ✓ Acostar-nos als comerços de proximitat
- ✓ Informar de recursos

Un projecte del barri, per al barri i amb el barri

934 53 28 79
vocaliatreballavvee@gmail.com

Dels 52 comerços i serveis amb problemes detectats des de que es posa en marxa el projecte (generalment alertats per veïnat del barri), tots els que han mostrat interès –37– han estat visitats, estan ja en programes de Reempresa o de Help Empresa i/o se n'està fent el seguiment. És a dir, més del 70%.

Així que, des de les pàgines de la revista de l'AVVEE, que sabem que arriba a molta gent, us demanem:

Sr. Joan Vey Serra, President de l'AVVEE i Sr. Oriol Alba, Secretari general de la CECOT

VEINAT!

Fem de radar!

Quan anem per les botigues, expliqueu, expliquem la iniciativa!

Si intuïm, si sabem que algun establiment “de tota la vida” pensa tancar, expliquem-los que existeixen aquests recursos.

En qualsevol cas:

ESTABLIMENTS!

Comercials o de serveis de proximitat, els que heu estat “tota la vida” al barri, que us l’estimeu perquè també sou barri.

Si penseu jubilar-vos i/o teniu dificultats en alguna o algunes àrees de gestió, aprofiteu l’existència d’aquests recursos.

En qualsevol cas:

AVISEU-NOS!

A la Vocalia d’Iniciatives Sociolaborals i Comunitàries (VISC Eixample) de l’AVVEE us explicarem amb major detall com procurar evitar-ho i

que el negoci segueixi. Treballem perquè es mantinguin oberts els establiments singulars, genuïns, aquells que ens diferencien com a barri.

Comptem amb tota la comunitat veïnal, del barri i de fora del barri!

Vocalia d’Iniciatives Socials i Comunitàries

Una Barcelona per a persones, un espai de vida per a tothom

Resum de document: **Barcelona, Eixample (Esquerra): població, habitatge, transport públic, contaminació, àrees verdes, comerç de barri, seguretat, cohesió social.**

Població. Publica BTV que Barcelona ha assolit la xifra d’1.732.066 habitants, el valor més elevat des del 1986. Un 55% d’aquesta població ha nascut fora de Barcelona, i és el continent americà, Sud i Centre, el que aporta més residents.

Un 37% de la població de Barcelona posseeix titulació universitària o grau superior. L’estadística de Barcelona cita més de 681.000 habitatges amb una mitjana d’ocupació de 2,5 persones per habitatge.

El fenomen “expat”. Més de 86.000 persones pertanyen a aquest segment, caracteritzat a més per un poder adquisitiu superior. A l’Eixample hi consta empadronat el 23,6% d’aquest col·lectiu, fet que suposa més de 20.000 persones.

Nombre d’estrangers de països amb un PIB per càpita superior al d’Espanya

País de naixement	1999	2019	▼ 2024	Increment 2019-2024 (%)
Itàlia	1.750	20.926	23.120	10,5%
França	7.214	17.739	18.080	1,9%
Regne Unit	1.572	7.951	9.277	16,7%
Estats Units	1.079	6.514	8.792	35%
Alemanya	3.029	7.586	7.960	4,9%
Països Baixos	487	2.760	3.016	9,3%

Habitatge. Tenim expectatives de creixement a Barcelona de 26.000 persones per any. O s’adopten mesures o no s’hi arriba, i encara pitjor, les persones amb rendes menors seran expulsades de la ciutat.

Cal reformular la condició del 30% per als habitatges nous: o els construeix el sector públic, o cal proporcionar una motivació al privat per sortir de l’impàs actual. Segui com sigui, a Barcelona ciutat hi ha poc espai per créixer en habitatges.

El consistori actual de Barcelona recupera la idea del 2010:

– Hi ha censats 1.675 edificis d’oficines a Barcelona ciutat, és a dir, més de 750.000 m². Podria ser un model aplicable per a la reconversió d’oficina en habitatge a la ciutat.

– Establiments en planta baixa. A la ciutat hi ha més de 61.000 establiments en planta baixa. A partir d’aquí, convindria fixar les tipologies de comerç que haurien d’existir per a cada nombre de persones, i des del consistori se n’hauria d’incentivar la regeneració, i amb la fiscalitat negativa, corregir l’excés de comerços que no aporten valor a les persones dels barris. **I amb els locals excidentaris, continuar i motivar la creació d’habitatges.**

– Habitatges destinats a professions. Hi ha casos on pot ser “motivable” la seva reubicació (més de 17.000 advocats en exercici, 140 notaris, 163 agències immobiliàries...).

Això, unit a les mesures que evitin el trasbals del vehicle privat, la potenciació del transport públic, l’evitació de pisos turístics, la fiscalitat positiva per a les persones, hauria de donar a les persones de Barcelona un escenari lògic de convivència, de més igualtat, de menys diferències.

Barcelona, malgrat tot, té una limitada capacitat de creixement per a habitatges. O ho fa en vertical o ho fa en horitzontal cap a l'àrea metropolitana.

Transport públic (TP). Cal quantificar els fluxos de vehicles diaris, en laborables, d'entrada a Barcelona i de sortida, i determinar punts d'inici exteriors de Barcelona i punts de destinació exteriors a Barcelona.

Un cop coneguda la fortalesa i la debilitat del TP, acordar els punts d'origen i destí a millorar i/o crear, les freqüències de pas, els punts de connexió intermedis i les necessitats d'aparcament. Amb això, millora també la situació d'habitatge de punts d'origen i de destinació.

Cal generalitzar l'aplicació de beneficis fiscals per a ús de transport públic (i menjar fora del domicili per feina), ja existents actualment.

Contaminació. Diàriament 350.000 vehicles travessen la ciutat, amb tot el que origina aquest trànsit. L'OMS marcava per al diòxid de nitrogen un nivell de 10 micrograms per m³ el 2021 i la UE marcava per al 2030 un nivell de 20; a l'Eixample quadruplicuem la xifra de l'OMS i doblem la de la UE.

En PM_{2,5} partícules en suspensió tampoc millorem: estem entre 15 i 36 micrograms per m³, mentre que l'OMS n'indicava 5 el 2021 i la UE 10 per al 2030.

Les puntuacions que es mesuren amb Caliope (<https://caliope.bsc.es/forecast>) del SCC de Barcelona marquen una certa millora, sí, però encara molt lluny dels objectius.

Pel que fa a les partícules en suspensió amb un diàmetre superior, PM₁₀, els darrers estudis publicats confirmen que l'exposició dels infants a aquesta contaminació els genera problemes de salut mental (ansietat i depressió), i els afecta el desenvolupament neurològic, alhora que el desenvolupament psíquic i motor també en resulta perjudicat.

Entre el 2020 i el 2023 es comptabilitzen, per la contaminació a Barcelona, un total de 1.300 morts, 800 casos d'asma infantil i 120 casos de càncer de pulmó.

L'única dada positiva és que la ciutat té unes zones verdes que capturen anualment 300 Tn de contaminants i 19.000 Tn de CO₂.

Cal cercar fórmules que, sense perjudicar la població, erradiquin el major nombre possible de vehicles de la ciutat, i crear més zones verdes, que s'haurien de convertir en prioritàries.

Medi ambient a Barcelona: zones verdes. L'increment de la temperatura del planeta en 1,5°C marcat a la

COP21 de París de desembre de 2015 ja s'ha assolit el 2023. I el temor és que arribem als 2°C per al 2050, cosa que pot posar en qüestió que la humanitat superi el segle XXI. Així de cru.

Ens encaminem a una temperatura peninsular a l'estiu que arribarà als 50°C a la segona part del segle XXI.

Per això, és urgent que el consistori, i les persones que vivim a la ciutat, posem fil a l'agulla per crear refugis climàtics, és a dir, noves zones verdes, i replantegem i ampliem les existents:

– **El projecte de la Model**, que conté un nou **espai verd de 14.000 m² i la construcció de 121 habitatges socials**.

– **Activar els nous espais verds per salvar l'Eixample:** carrer Rosselló, de carrer Nicaragua a carrer Calàbria; carrer Rocafort, d'avinguda de Roma a Josep Tarradellas; reconvertir l'avinguda Josep Tarradellas en passeig verd; xamfrans: passar-los de zona d'aparcament a zona per a persones; pèrgoles que possibilitin incrementar tant ombres com espais verds mitjançant jardineria vertical.

Com a exemple s'inclou al document de la web el cas de la plaça dels Jardins Montserrat.

Comerç de barri i seguretat. Ja hi hem fet referència més amunt: convé establir una normativa que estableixi els comerços per cada X habitants, així com la motivació positiva per als comerços necessaris i la negativa per als prescindibles, sense dur-ne a terme la renovació.

I **activar la policia de barri**, sempre anunciada i mai establerta. La seguretat és molt important, tant per a les persones com per als comerços.

Cohesió social. Hi ha empadronades persones de 182 nacionalitats a Barcelona. I a l'Eixample tenim més de 20.000 persones estrangeres. Les places actuals, com la dels Jardins Montserrat citada a l'exemple, haurien de ser objecte d'especial atenció per aconseguir una cohesió més gran de les persones que conviuen als barris. Cal estudiar aquelles activitats que aconseguixin atreure els diferents col·lectius, tant en oci com en cultura, tant per a petits com per a adults i grans.

Objectiu de tots. Seria important involucrar, motivar sobre les iniciatives indicades pel que fa a la Model, espais verds, equipaments, habitatges, comerços, transport públic... els veïns de l'Esquerra de l'Eixample mitjançant les comunitats on resideixen. Un treball de conscienciació des de l'AVVEE.

I veure si aquest sistema s'estén i pot ser el que porti la informació necessària sobre les problemàtiques dels veïns, i serveixi per aportar solucions als diferents problemes (pisos turístics, lloguers d'habitacions, degradació d'àrees verdes, contaminació, obres majors, etc.), alhora que ajudi a detectar iniciatives noves per desenvolupar (interiors d'illa, amiant...), o alternatives a problemes plantejats (caserna de bombers i espais alternatius a l'avinguda de Sarrià, censats pels veïns).

Fabio Peñañiel Martínez

Podeu llegir l'article ampliat a la web de l'associació:
<https://avvee.cat/article-compleert-revista-113/>

Campanya tradició/cultura producte i mercat

El Mercat del Ninot hi trobareu producte fresc, de qualitat i de temporada.

Recuperem les tradicions i aquells productes que ens representen a cada època de l'any.

Visiteu també les parades exteriors on trobeu aquella moda, complements, estris per la llar i molt més.

CONTACTE

- Punt d'informació: 93 323 49 t09
- Servei a domicili: 93 453 03 60
- Correu electrònic: info@mercatdelninot.com

ON

Carrer de Mallorca, 133-157
08036 Barcelona

Horaris

Mercat alimentari

De dilluns a divendres, de 8 a 21 h.

Dissabte, de 8 a 18 h.

Parades exteriors

De dilluns a divendres, de 9 a 20 h.

Dissabtes de 9 a 14 h.

El bacallà

Introducció

El bacallà comú, bacallà del Atlàntic Nord o bacallà d'Islàndia (*Gadus morhua*), és una espècie de peix migratori que viu a les aigües fredes del Pol Nord.

Es diu que el seu nou prové de l'Euskera, "bakailao", sent una derivació del Neerlandés "bakeljauw".

Per les seves característiques externes, el podríem considerar de mides mitjanes, amb un pes màxim de 45 kg., i 1,65 m de longitud.

La seva alimentació bàsica es a base de peixos de menor dimensió, com la sardina, el llenguado, algun petit calamar, etc.

Es un peix de carn blanca, ric amb proteïnes i de baix contingut amb greixos. La principal concentració de greixos es troba en el fetge. Tots recordem de la nostra infantesa els beneficis obtinguts per la ingesta de "l'oli de fetge de bacallà" com un complement alimentari i per la fixació del calç als ossos, les seves propietats vitamíniques (A i D), ric amb Potassi, Fòsfor i el seu elevat contingut amb àcids grassos (Omega -3)

En els mercats municipal i en especial el Mercat del Ninot, podem trobar-hi bacallà fresc a cada una de les deu peixateries i bacallà salat a les tres bacallaneries de gran i contrastada experiència.

Descripció

1. Bacallà "Skrei"

Dins la família del peixos anomenats bacallà, hi podem trobar petites diferències degut a les característiques de les aigües a on es cria i els seus llargs desplaçaments per la reproducció.

De la minio de peixos i per les seves característiques peculiars, hem triat el anomenat i conegut com "Skrei" (en idioma noruec significa errant o nòmada).

És un peix migratori i per tant de temporada. De carn blanca, elevat sabor i textura, està considerat com el recomanable dins la família dels bacallans.

Viu en aigües fredes del Pol Nord, principalment a Noruega (Cercle Polar Àrtic) amb unes temperatures entre els -3° C i els +15° C. Durant el mes de gener inicia un viatge d'uns 1.000 km., direcció sud, per tal de fresar (desovar) en aigües tranquil·les i plenes de nutrients al voltant de les illes Lofoten de les costes noruegues, a on habitualment se'ls pot pescar.

Per ser un peix de temporada, en el Mercat del Ninot, se'l pot trobar preferiblement durant els mesos de febrer i març. Se'l pot identificar del bacallà normal per la seva presentació sense cap ni budells.

Fora d'aquest mesos poden continuar gaudint del bacallà fresc noruec tradicional.

2. Bacallà salat

Des de l'època del vikings, grans pescadors de bacallà i especialistes en la seva conservació, el bacallà salat ha estat la salvació i aliment dels habitants de la època i la solució alimentària pels viatgers, tan d'ultramar com per via terrestre, a cavall o carro, per la despesa casolana, etc.

El seu sistema de conservació, dessecat amb sal i emmagatzemat en llocs secs, ha permès durant segles alimentar a la humanitat i convertir-se en la "carn del pobre". Tanmateix, el bacallà salat millora les seves qualitats per la seva aportació de sodi.

Actualment disposem de autèntics especialistes en el tractament i distribució del bacallà.

En els Mercats municipals i en particular a les bacallaneries del Mercat del Ninot, el bacallà es pot comprar sencer o degudament tallat a peces per la seva preferència culinària.

Del bacallà podem dir que se'n aprofita tot, i el seu esquarterament permet seleccionar la gran varietat de plats exquisits i fàcil de cuinar.

De les peces més destacades, podem esmentar:

- **Les cocotxes.** Cada peix en disposa d'una, es troba a la part inferior de la barba i es considera com la part més saborosa del peix pel seu contingut en gelatina.
- **La ventresca.** És la part inferior del peix més pròxima al cap o zona abdominal.
- **El llom.** Es correspon a la part mitja del animal. En podem destacar la part superior considerada com el tall per excel·lència, amb uns gruixos de 3 cm. a 6 cm., i caracteritzat per la seva constitució laminar, i la part inferior, amb uns gruixos d'inferior gruix, és igual d'excel·lent que l'anterior però amb textura menys laminar.
- **La cua.** També coneguda com "rosari", es la part carnosa més propera a la part posterior del animal, especial per fer-ne estofats i brous.

3. Procés d'hidratació i dessalat del bacallà salat (importantíssim!)

Aquest es considera la base fonamental d'un bon bacallà. Els consells dels professionals bacallaners del Mercat del Ninot us poden assessorar al respecte, si més no, tot seguit donem unes recomanacions facilitades pels paradistes del Mercat.

- Primera fase o hidratació del peix sec :
 - Posem el talls de bacallà dins un recipient, els cobrim amb aigua i els deixem a la nevera durant 5 o 7 dies sense canviar-la
- Segon fase o de dessalat
 - Durant els tres dies següents, un canvi d'aigua cada dia i ben escorregut a l'hora de cuinar-lo
 - Si tasteu l'aigua, el seu sabor us dirà el "punt de sal" que voleu pel bacallà.

Festa de final de curs

El passat 17 de juny vàrem celebrar el final de curs del club de lectura, amb totes les companyes i company que hi van poder assistir.

Aquesta trobada va servir també per fer balanç del curs, i fer projectes per al pròxim que començarem a l'octubre. La valoració va ser molt positiva i totes estem molt satisfetes de les lectures dels nou llibres que hem llegit, i del que hem après després de la lectura de cada un d'aquests llibres en els debats posteriors; així com de les diverses opinions de les companyes que enriqueixen aquesta lectura i et donen arguments i visions diferents.

Però també vam valorar el bon ambient i l'amistat que ha sorgit entre nosaltres a partir de les trobades del club. I com a veïnes del mateix barri que no ens coneixíem, amb d'altres sí, hem fet una bona amistat, i esperem que arribi el dimarts de cada quinze dies per parlar de llibres i d'altres coses que ens interessin o preocupen.

Així doncs, fins al curs que ve. El començarem el dia 4 d'octubre amb la presentació del llibre del Toni Cruanyes *La dona del segle*, que organitzem dins dels actes de la festa major del barri, a la sala d'actes de la Model.

Trini Capdevila
Xesca Miró

"A casa teníem un himne", de Maria Clement

Aquest llibre ha estat escollit, entre els deu que hem llegit aquest curs en el Club de lectura.

La novel·la la protagonitzen tres dones d'una mateixa família: la mare i dues filles.

La trama s'inicia quan la filla gran, la Remei de quaranta anys, vol fugir d'un matrimoni opressiu i demana a la seva germana petita, la Marga, que l'acompanyi a la Toscana per a visitar la mare, que fa més de quinze anys, que se'n va anar d'un poble de les Terres de l'Ebre, abandonant les filles.

Erne, la mare, en Itàlia ha refet la seva vida. Durant nou anys va eixir un silenci voluntari, aquest fet va marcar la vida de les seves filles.

La Remei té un fill i està atrapada entre la rutina laboral i la domèstica i, a més a més, pateix una important crisi matrimonial.

La Marga, de trenta-cinc anys, és soltera, i no té cap projecta en la vida, és com si encara estigués buscant el seu lloc.

El retrobament de les tres dones, de vides molt diferents, es converteix en una oportunitat per descobrir un secret familiar on totes tres estan involucrades.

Els diferents qüestionaments com: la figura de la dona, la comunicació, les emocions, l'èxit, la felicitat, la relació entre germanes i l'autoestima, que ens relata l'escriptora, ens fan qüestionar i esbrinar el nostre passat. Les famílies sovint arrossequem traumes o mitges veritats, que si les hem patit en la infantesa, ens marca tota la vida i pot passa de generació en generació. Els silencis per no fer patir són una fal·làcia, perquè la comunicació és clau per créixer i per entendre les nostres arrels. Aquesta prosa, escrita amb ironia i tendresa, fa un relat sobre el pes del passat i explora temes com la culpa i el perdó en les diferents històries de les tres dones.

És un llibre molt recomanat per la veracitat dels seus personatges, per les emocions que ens desperta i per l'interès que ens fa viure de principi a final.

Emi Sánchez

Jordi Puntí. "Confeti"

Jordi Puntí Garriga (1967) és un escriptor català, traductor i articulista. És llicenciat en Filologia Romànica. Ha treballat en empreses del món editorial.

L'any 2010 publica el llibre *Maletes perdudes* que rep el premis següents: Premi a la Crítica, Premi Llibreter i Premi Joaquim Amat-Piniella. El 2023 rep el Premi Sant Jordi per al llibre *Confeti*.

L'autor considera aquest llibre com una "antibiografia". Ell,

en la seva joventut, havia llegit les memòries de Cugat i posteriorment va aconseguir una beca del New York Public Library, per estudiar la figura del músic gironí, consultant revistes i diaris de l'època; llavors va descobrir que moltes coses que s'explicaven a les memòries eren inexactes o falses. Per això Puntí explica que Cugat tenia una Galeria de Records Inventats.

Xavier Cugat va ser violinista, director d'orquestra, compositor de bandes sonores, cantant, actor, pintor (caricaturista) i empresari. Com a actor va intervenir en més de 50 pel·lícules i es va interpretar a ell mateix en més de 25. Va fer uns 11 àlbums amb unes 165 cançons i va vendre més de 48 milions de discs.

En el passeig de la Fama de Hollywood hi té quatre Estrelles (és l'únic espanyol que les hi té). La Generalitat de Catalunya li va concedir la Creu de Sant Jordi el 1990.

Confeti

Aquest llibre és una biografia de ficció explicada per un periodista que segueix la vida i les activitats musicals de Francisco de Asís Javier Cugat Mingall de Bru y Deulofeu conegut com Xavier Cugat, Cugat o Cugui (Girona, 1900-Barcelona, 1990), que combina fets reals amb altres de ficció. S'inicia en el viatge que va fer de l'Havana a Nova York, quan tenia uns 15 anys amb els seus pares i la seva germana Regina. En aquesta ciutat dels Estats Units hi vivien dos germans, que els van ajudar en la tramitació dels documents, i van llogar-hi una casa.

Xavier tenia el projecte de seguir els estudis de violinista clàssic, que ja havia iniciat a l'Havana. Als 6 anys rep classes al Conservatori de Música, als 9 anys debuta com a violinista, i als 12 ja era el primer violí de l'Orquestra Simfònica d'aquesta ciutat. Era considerat un "nen prodigi" quan interpretava Bach. Quan va començar la seva carrera artística, es va dedicar solament a la música clàssica interpretant obres de Bach, Beethoven i Brahms, en petites actuacions; alhora musicava pel·lícules mudes. Mai va deixar de dibuixar caricatures ni de pintar. A Nova York va crear una orquestra amb Manolito Valdés, Tito Rodríguez i Rita Montaner.

En esclatar a Europa la Primera Guerra Mundial, violonistes molt més formats que ell van emigrar als Estats Units. Així que, per poder tenir un nivell superior, necessitava estudiar; va decidir anar a Berlín a rebre classes, però econòmicament no es podia permetre estar uns anys dedicant-se únicament a l'estudi.

Els seus pares no es van adaptar a nova York i van tornar l'any 1919 a Catalunya (a la Bisbal d'Empordà); mentre Xavier decidia com s'organitzava el futur, va estar un temps a casa dels pares. Però un dia va rebre una trucada d'un germà i va tornar als Estats Units per ser el director de l'orquestra de ball de l'Hotel Waldorf Astoria de Nova York.

Cap als anys vint del segle passat, molts músics d'ascendència catalana i cubana van fer fortuna als Estats Units adaptant els ritmes caribenys de música afrolatina que ells coneixen molt bé, i dulcificant-la, perquè fos del gust del públic nord-americà, que era protestant i anglosaxó. Aquesta variació musical, no va agradar als músics cubans, perquè van dir que "hi havia massa sucre". En el primer grup hi havia Xavier Cugat, Enric Madriguera i altres. Tenien l'avantatge que eren blancs, en una societat molt racista. Es va fer molt popular actuant com a director d'orquestra que tocava ritmes com el txa-txa-txa, el mambo, la rumba i el jazz llatí.

El llibre descriu les seves activitats personals i professionals: treballava i vivia dins dels hotels i, quan estava a Nova York, era l'únic director i organitzador dels seus espectacles; és a dir, llogava els músics i les vocalistes, i feia el programa de les actuacions. Mentre que quan li van oferir treballar a les Vegas, li pagaven més diners, però tot estava supervisat pels propietaris dels hotels (Flamingo i Caesar's). Aquests negocis estaven aleshores en mans de la màfia.

Cugat portava sempre perruquí i, a les mans, un gosset Chihuahua.

Quan era petit va patir una escarlatina, que el va deixar estèril d'adult.

Sempre tenia parelles i es casava amb dones molt més joves que ell, que actuaven en els seus espectacles.

Es va divorciar cinc cops: **Rita Montaner** (1918-1920) a qui va conèixer mentre estudiava música clàssica a Cuba. Era una mulata, filla d'un català, a qui proposà que es dediqués a cantar i ballar música afroamericana. Es casen i junts fan espectacles.

Carmen Castillo (1929-1946), filla d'una índia mexicana i de pare català. L'any 1942 se'n va a Mèxic i li demana el divorci, que es va allargar diversos anys.

Lorraine Allen (1947-1952) amb ella va tenir una relació molt tempestuosa plena de baralles en públic i posteriors reconciliacions.

Abbe Lane (1952-1964). Es van casar quan ella tenia 20 anys i ell 50. Va ser la dona que més va estimar, però ella el va deixar perquè no se sentia còmoda amb ell. Va escriure una autobiografia en què explica que a mesura que ana-

va envellint s'anava convertint en un masclista tòxic, que a vegades arribava a maltractar-la.

Charo Baeza (1966-1978) era espanyola. Es van conèixer a Madrid i es van casar quan ella tenia 18 anys i ell 66. Van viure junts durant dotze anys i ella el va deixar per casar-se amb el seu representant.

Finalment, el 1979 decideix tornar a Barcelona, deixa la batuta de la seva orquestra a Tito Puente i va a viure a l'Hotel Ritz (actualment Hotel Place). Es dedica a fer entrevistes, espectacles per a televisió, pintar i dibuixar, i ven les seves obres a un preu molt alt, fins a la seva mort, el dia 27 d'octubre de 1990, a causa d'una insuficiència cardíaca.

Notes que no consten en el llibre

– Familiars: el pare de Xavier era un lampista republicà activista; la seva mare, una modista. Van haver d'exiliar-se per motius polítics. Ell va estar empresonat per les seves idees contràries a la monarquia. L'any 1905 deci-

deixen marxar als Estats Units, per millorar la seva vida, en el vaixell Maria Cristina. Hi viatgen els pares i els tres fills; quan fan escala a Cuba, els pares decideixen desembarcar amb el petit Xavier de 5 anys, però els dos fills grans segueixen fins a Nova York. Van anar a viure a l'Havana Vella i ell no va anar mai a escola. Davant de casa seva hi havia el taller d'un lutier valencià i Xavier anava a veure com treballava. Aquest lutier va ser qui li va regalar el seu primer violí.

– Altres: l'any 1986, va fundar la Gran Orquestra Xavier Cugat Caravana Show i va fer el pregó de Fires de Girona; el 1988 va inaugurar la rambla que porta el seu nom a Fontajau. Va morir el 1990. Tres anys més tard, l'Associació Amics dels Gegants de Girona li va retre homenatge convertint-lo en gegant, al qual va ser concedit l'Orde de l'Oli, nom de la plaça gironina on havia nascut Cugat.

Lluïsa Bertran i Marquès

Els arbres de la tardor

Us he de confessar que soc una enamorada dels arbres. Em captiven en qualsevol època de l'any. Però si n'he de triar una, escullo la tardor. ¿No us heu emocionat mai en contemplar la bellesa que ens atorga la natura, quan esclata la diversitat de colors en les seves fulles? Jo sí! No puc explicar el misteri que sento, és una sensació interior tan forta, que en moments de feblesa em fa plorar de gratitud.

Les diferents tonalitats de grocs, taronges, vermells i marrons, han sigut plasmats per infinitat de pintors, però els impressionistes com Monet -entre altres- han sabut arribar-nos al cor mostrant la grandiositat dels seus colors en els diferents estats de llum. També han sigut molts els escriptors i poetes que han deixat la seva empremta bucòlica d'aquesta estació, com el nostre estimat Josep Pla. Però el que realment és diví és poder contemplar aquesta meravella amb els teus ulls i amb un silenci no-

més trencat per l'aleteig dels ocells. ¿No heu estat mai a la fageda d'en Jordà? Si llegiu el poema que en Maragall va fer d'aquest indret us encisarà, però si voleu veure la majestuositat que l'envolta aneu-hi a la tardor! Caminareu per una catifa de fulles de colors com si de flors es tractés i de tant en tant caurà una fulla seca i semblarà que el seu ball fins a arribar a terra vagi al compàs de les vostres emocions.

L'hivern, quan es desfullen els arbres i ens mostren el seu esquelet, també té el seu misteri: les branques semblen que respirin, que ens parlin des dels seus racons més íntims del pas del temps i, quan s'enfarinen de neu, ens impregnen de visions fantasmagòriques per recordar-nos la seva fortalesa. Però resisteixen any rere any, per donar pas a la primavera i brotar, com per art de màgia i de mica en mica, unes fulles verdes, joves, plenes de vida. Aquest procés desperta en mi un estat d'eufòria adormida! M'està anunciant -junt amb les orenetes- aire, llum, sol, passejades i somio amb camins plens d'arbres, que van atapeint les seves capçades per arribar a l'estiu i donar-nos ombra, però sobretot donar-nos vida. ¿Hi ha una cosa millor que llegir un bon llibre sota el seu fullam? i ¿una cosa més relaxant que deixar passar estones contemplant el verd intens de les fulles pensant que els colors de la tardor estan esperant el seu torn per fer-se visibles?

Quantes coses podem aprendre dels arbres si els contemplem! Per això, tota l'alegria que em proporciona una arbrada fa que el meu sentiment defalleixi quan veig un arbre solitari en una planúria, llavors és quan penso que, el dia que Déu vulgui, podria fer-li companyia.

Emi Sánchez

Algú parlarà de nosaltres

Aquesta tarda, com cada mes, he quedat amb la Rosa, la Paloma, el Jordi i l'Ernest. Fa temps que hem recuperat la relació i també la nostàlgia d'aquells temps.

Nits de dijous, reunits als locals de Sant Josep Oriol, foscos i envoltats per un núvol intens de fum de tabac. Discutint sobre interminables teories amb una alta càrrega política per adequar-les i aconseguir millorar les condicions de vida del barri, del nostre barri, l'Esquerra de l'Eixample.

El Nico, la Carmina, la Maite, l'altra Maite «la Trostka», el Bartolo, el Lluís, els Ramons (el ros i el grassonet), i alguns més que ara no em venen a la memòria vàrem ser l'embrió d'aquella vocalia de joves que teníem interès per la lluita veïnal.

Després de la legalització, que va costar molt perquè la paraula *esquerra* era maleïda en aquella època, vàrem instal·lar-nos al local d'Aragó. Teníem, literalment, les portes obertes al barri i, a poc a poc, van anar venint més joves.

La Piluca, el Jordi, el Jordi «maquíssim», la Rosa, la Paloma, la Marta, el Marc, «lo Negre», el Carles, la Núria, el Roger, la Montse, «el Berruguín», i molts més que no puc recordar i que demano que em perdonin per la meva pobra i minsa memòria.

Tots ells van fer més gran la vocalia, aportant-hi més idees, més il·lusió i més discussions polítiques interminables, sempre envoltats d'un intens núvol de fum de tabac.

Altres s'acostaven de forma tangencial: el Jaume, l'Ernest, el Ferran i algú més, per participar en les «apréns reunions», a fer la cerveseta, ja entrada la nit, a Los Hermanos Nájera o al Marcelino, i també apuntar-se a les sortides de cap de setmana. Era la part lúdica, les relacions, les amistats, els amors, aspectes molt importants en el creixement de la nostra vida com a joves que érem.

La nostra lluita va ser important, encara que no sé si algú parlarà mai de nosaltres

Aquells dos dies de febrer 1976, coordinats amb la Federació de Veïns, ens vàrem manifestar pels carrers de Barcelona cridant amb força «Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia», amb algun cop de porra dels grisos.

Una nit freda i poc tranquil·la vàrem dormir al Xalet, tot demanant-lo per al barri com a centre cívica, per evitar que el poderós Núñez i Navarro aconseguís destruir un edifici modernista i ocupar una altra cantonada.

Sort d'un caldo calentet que no sé qui ens va portar, que ens va revifar i donar forces per aguantar el fred i la por. Aquell caldo va ser com si prenguéssim la poció màgica de la marmita del druida: vàrem aconseguir guanyar el tot poderós rei de les cantonades.

Teníem un somni, una utopia: formar una coordinadora de joves de tots els grups juvenils que treballaven al barri. De totes les reunions que vàrem fer, només en recordo dues per la seva disparitat: la primera al local de l'OJE al carrer Calàbria. Només entrar ens van rebre les banderes espanyoles amb l'àguila i tota l'estètica amb simbologia feixista que sense gens de vergonya tenien exposada a tot el local. No tenien cap intenció de col·laborar, però, ves per on, després que

nosaltres els assenyaléssim, aquell local amb el temps es va convertir en l'Espai de Fotografia Francesc Català-Roca.

La segona, amb Infusió de Menta, un grup de música pop-rock-punk del barri que va estar encantat amb la idea de participar en els actes de la Vocalia, tant en la seva faceta pop-rock com amb el seu *alter ego* punk Los Masturbadores Mongólicos.

Música! Què millor que organitzar un concert reivindicatiu amb un bon cartell?: Infusió de Menta com a teloners de Pau Ribba, a les Cotxeres dels Tramvies.

Un èxit absolut, les entrades es van esgotar. Ple de gom a gom, el bar va acabar totes les existències, no va quedar ni una birra. Una nit màgica, un primer pas per conscienciar a tothom de l'existència d'un espai que havia de ser per al barri.

Rosa León va ser la convidada al següent concert i també va resultar un èxit. Les seves cançons intimistes van donar peu a relacions de més proximitat, van acostar els cossos i van fer les distàncies més curtes amb petons furtius per certificar nous amors.

Tots els colors, plens de llum i vida, van il·luminar les rònegues tàpies de l'Escorxador. Un exèrcit de nenes, nens, joves i no tan joves, amb les úniques armes d'un pinzell i un pot de pintura, van donar color als tristos murs per reivindicar aquell espai: un parc verd per al barri.

Segurament vàrem fer moltes accions més, potser no tan importants, però totes per aconseguir un barri millor.

Aquesta tarda, com cada mes, hem quedat. Fa temps que hem recuperat la relació i també la nostàlgia d'aquells temps.

Estem molt orgullosos de tot el que vàrem fer i no érem els líders d'aquell moviment, però sí molt necessaris. I encara que tots els noms que he mencionat no surtin a les portades, tots vàrem lluitar per un barri millor.

Encara que ningú parli de tots nosaltres.

Article d'un membre de la Vocalia de Joves de l'Esquerra de l'Eixample de l'any 1980

CORSETERIA, LENCERIA, BAÑO Y MEDIAS**PIEDAD**

Horario de mañanas de 10 a 2 h.
Tardes de 4 a 8 h. Sabados de 10 a 1.30 h

Calàbria 195 - 197, bajos
(entre Mallorca y Provença)
Tel. 93 405 24 24 · 08029 Barcelona

cont@dret

assessorament jurídic, fiscal i comptable

www.contadret.com
C/ Rocafort, 193-197, esc. A ent. 1ª
08029 Barcelona
T 93 363 27 94 · F 93 363 29 52
info@contadret.com

Farmàcia

Sònia Varela i Rodríguez
Montserrat Varela i Rodríguez

Nutrició Infantil · Fórmules Magistral
Anàlisis Clíniques · Dermofarmàcia
Dietètica · Homeopatia
Veterinària · Ortopèdia

Rosselló 37 (metro Entença)
Tel./Fax 93 430 77 25

CLÍNICA DENTAL**R. DEL SOL**

Todas las especialidades

Dr. Luis Carlos Ruisánchez Capdet
Dra. Rosario del Sol Solano
Dra. Eva Mª. Pérez Barbero

Villarroel, 164, 1º 1ª
08036 Barcelona Tel. 93 454 22 50

Villarroel, 161
(enfrent mercat del Ninot)
08036 Barcelona

HOSPITAL CLÍNIC Telf.: 93 453 39 70

- Tapiceries
- Cortines
- Edredons
- Cobrellits
- Capçals
- Estors

des de 1932

esmar
MERCERIA

C/ Entença 122
08015 Barcelona

932 263 547
630 450 995
merceriaesmar@gmail.com

HIPER EL MON

Drogueria - Perfumeria- Pintures-Parament cuina etc...

C/CALABRIA 274

Entre C/ Paris i C/Londres
080290 BARCELONA
hiperelmon@gmail.com

TELF: 934391178**Farmàcia F. LLAMBÍ****Centre d'específics**

- Tractaments
- Fórmules - Laboratori**
- Dermatologia, endocrinologia
- Medicaments genèrics
- Dermofarmàcia

Provença, 71 - Barcelona 08029
Tel. 93 430 04 11/93 439 20 11 - Fax 93 419 35 29

El nou Pascual

Cerveceria-Restaurante

C/Calabria 254
08029 (BCN)

Tif:93 430 50 95

restaurantepascual1219@gmail.com

Forn artesà i familiar

Us esperem!!
Vine a tastar els nostres pans!!

Provença, 69 - 08029 Barcelona
93 605 75 23 - 615 11 76 39
www.fornprovenca.cat

SUMINISTROS INFORMÁTICOS, S.A.
desde 1989

papeleria@suministrosinformaticos.net
C/ del Rosselló 40 - T. 934 100 321

www.pidoyo.com

COSES DE CASA

c/Còrsega, 103
08029 Barcelona
T. 934 210 322
M. 650 885 953

hola@cosesdecasa.com

TASTem

TAPES & RESTAURANT

Carrer Provença 88, Barcelona
Tel.: 936 815 179

**Si està interessat a publicar un anunci
en la nostra revista, contacti amb nosaltres
a través de:**

e-mail: revistaavvee@yahoo.es

telèfon: 934 532 879

Papa, no et sento

El camí de casa a l'escola hauria de ser un moment de connexió pare-filla, un intercanvi de paraules, o silencis, que ens donés confiança a l'un i a l'altre per afrontar el dia amb il·lusió. Això és complicat a molts carrers de Barcelona, però al carrer València és literalment impossible. El soroll de cotxes i motos impedeix tenir una conversa normal, i l'esperada confiança en el dia es transforma en un sentiment d'amargor del qual és difícil recuperar-se.

Aquesta situació va motivar la meua família a informar-se a l'AFA de l'escola sobre accions al respecte. Al cap de quinze dies, estàvem col·laborant amb jocs i logística en el tall del carrer promogut per **Revolta Escolar**, al qual estan adherides 100 escoles de la ciutat, moltes a la nostra Esquerra de l'Eixample.

L'experiència va ser molt enriquidora. Al carrer València (i a molts d'altres) es podia parlar i ser escoltat, i els nens i nenes podien jugar sense el perill d'un atropellament. Les famílies vam compartir entreteniment i diversió sense perdre la tranquil·litat.

Però aquesta situació idíl·lica només dura una hora. És el temps que el carrer pertany als vianants: 60 minuts al trimestre. Els restants 129.000 són per al trànsit motoritzat. No cal ser un gran matemàtic per veure que la situació està una mica descompensada.

Això no és el caprici d'uns pares i mares hippies que volen una ciutat de fantasia. És, més aviat, complir amb les directrius de salut que indiquen que tenir una intensitat de so de 75 dB (com tenim a l'Escola Eixample) és un perill per a tots nosaltres, inclosos els infants.

Per no parlar de la contaminació i el risc d'atropellaments. Crec que aquests últims és evident que tampoc afavoreixen gaire la nostra salut. I la contaminació? Doncs, si es va prohibir fumar dins dels restaurants (quina petitíssima minoria ho troba a faltar?) per no respirar el fum del tabac, amb quina mena de lògica no es prenen mesures perquè els nostres fills no inspirin el fum dels tubs d'escapament?

Els activistes (jo no ho soc, només soc un pare que lluita pel futur i present de la seva filla) diuen que "tot és política", però en aquest cas jo no hi estic gaire d'acord. Perquè, quin partit polític estaria en contra de disminuir el soroll fins a límits saludables? Quina ideologia té algú que lluita per inhalar com més fum millor? A qui pots votar si estàs a favor que hi hagi més atropellaments?

Si la població té clar que són mesures evidents, els tècnics de l'Ajuntament haurien de tenir solucions preparades. Les opcions són múltiples, només calen cinc minuts d'investigació per trobar-ne unes quantes.

Jo en trio una: la de "limitar la velocitat en vies urbanes". Està demostrat que disminuir la velocitat urbana de 50 km/h a 30 km/h reduiria moltíssim el problema. Això es pot aconseguir apostant fort per pacificar els carrers i traspasar espais dels cotxes a vianants i bicicletes; però també mesures menys atrevides com utilitzar passos de vianants elevats tindrien impacte. Atenció, que ja arriben les queixes: "Llavors trigaré moltíssim a arribar a casa!". Doncs no, perquè resulta que la velocitat mitjana a Barcelona és de 19 km/h, així que aquesta reducció pràcticament no afectaria la durada dels trajectes. Però això és la meua opinió, que en aquest cas val molt poc; confio plenament que els tècnics de l'Ajuntament poden trobar la solució òptima per a la nostra ciutat.

Llavors tenim els nens i nenes, que mereixen un futur saludable; tenim les famílies, que ho demanen; tenim la població en general, que ho agrairia; tenim diverses accions que els tècnics poden implantar... Què falta? Doncs falta que els regidors es posin les piles i parin atenció als seus votants. O potser ja els va bé el soroll dels cotxes i motos? Així no senten les crítiques i les peticions de la ciutadania, i es queden amb la consciència tranquil·la davant l'últim atropellament (mentre escrivia aquest article, un al carrer Via Augusta amb Amigó).

Filla, he fet el que he pogut. L'Ajuntament decidirà si quan creixis continuaràs sense sentir-me, però com a mínim em podràs llegir.

PROGRAMA DE LES ACTIVITATS ORGANITZADES PER L'AVVEE

TOTS ELS DIES DE FESTA MAJOR

16:00 a 20:00 h EXPOSICIÓ ITINERANT DELS 50 ANYS DE L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES DE L'ESQUERRA DE L'EIXAMPLE

Antiga Presó La Model (Entença, 155)

Enguany celebrem mig segle de lluita veïnal, cohesió i compromís col·lectiu. Per aquest motiu, us convidem a visitar l'exposició itinerant dels 50 anys de l'Associació de Veïns i Veïnes de l'Esquerra de l'Eixample, que tindrà lloc a La Model.

A través de fotografies, documents i testimonis, farem un recorregut per la història del barri i pels grans moments que han marcat la nostra entitat i la vida comunitària. Una mirada al passat que ens ajuda a entendre el present i a construir el futur.

Us hi esperem per compartir aquest viatge per la memòria col·lectiva del barri!

Organitza: Associació Veïnes i Veïns Esquerra Eixample

DIVENDRES, 3 D'OCTUBRE

19:00 h a 21:30 h PREGÓ FESTA MAJOR

Interior illa Rosa Deulofeu

Aquest any, el Pregó de la Festa Major serà un esdeveniment molt especial que donarà el tret de sortida a la nostra celebració. Volem que tots els veïns i veïnes s'hi sumin per gaudir d'aquest moment únic. L'acte començarà amb un breu parlament de les autoritats del districte, seguit del pregó a càrrec de Jaime Palomera, activista i investigador especialitzat en dret a l'habitatge i economia urbana, que ens oferirà un discurs inspirador.

A més, comptarem amb les intervencions dels Gegants de l'Esquerra de l'Eixample, la colla castellera dels Esquerdats i els amics de "Soca-rel" que ens delectaran amb la seva música tradicional. Serà una tarda plena de tradició, cultura i comunitat. Us hi esperem!

Organitza: Associació Veïnes i Veïns Esquerra Eixample

DISSABTE, 4 D'OCTUBRE

De 10:00 h a 19.00 h "PLANTEM!"

Dos trams de Consell de Cent, des de la Plaça del Mercat de Germanetes al carrer Calàbria

Durant tot el dia es desenvoluparà el "Plantem!", l'acció festivo-reivindicativa convocada per la Plataforma "Consell

de Cent Verd i Viu", amb el suport de múltiples entitats del barri. Serà una "Mani-Festa-Acció" on plantarem els parterres abandonats per l'ajuntament, amb el compromís comunitari de regar-los i tenir-ne cura, però on hi haurà tallers, jocs infantils, música, recopilació i lectura de les signatures del manifest, roda de premsa amb els mitjans de comunicació, un dinar popular... Tothom trobarà formes diverses de participar en la defensa del verd que ens volen treure!

Primeres organitzadores: Germanetes Jardins d'Emma, AVV Esquerra Eixample (Vocalia d'Urbanisme), Plataforma Consell de Cent Verd i Viu, Ateneu l'Àgora, Xarxa Xesca...

De 17:30 h a 19:30 h CLUB DE LECTURA, PRESENTACIÓ DEL LLIBRE "LA DONA DEL SEGLE"

Sala d'actes de la Model

Inici de curs del Club de Lectura amb la presentació del llibre de Toni Cruanyes "La dona del segle" Amb l'assistència de l'autor. Tindreu la possibilitat d'adquirir el llibre o portar-lo de casa si ja el teniu i l'autor us el dedicarà. Us hi esperem!!

Organitza: Vocalia de Comunicació, Imatge i Participació

DIUMENGE, 5 D'OCTUBRE

D'11:30 h a 13:30 h BALLADA DE SARDANES

Interior Illa Rosa Deulofeu

El barri s'omple de dansa i tradició amb la trobada de colles sardanistes, acompanyada per la música en directe de la prestigiosa Cobla Sant Jordi.

Organitza: Associació Veïnes i Veïns Esquerra Eixample

De 17:00 h a 19:00 h ACTUACIÓ ESCOLA DANSA I MÚSICA ELISENDA TARRAGÓ

Interior illa Rosa Deulofeu

Vine a gaudir de la mostra de balls de l'Escola de Dansa i Música Elisenda Tarragó, on podràs veure una gran varietat d'estils com claqué, ballet, dansa comercial i jazz. Una experiència plena d'energia, tècnica i creativitat que no et pots perdre!

Organitza: Associació Veïnes i Veïns Esquerra Eixample

DILLUNS, 6 D'OCTUBRE

De 18:00 h a 20:00 h **PROGRAMA: "AMICS DEL CLÍNIC"**

Sala de l'AVVEE, C/ Calàbria 262

Vine a conèixer de primera mà el programa "Amics del Clínic", una iniciativa destinada a informar i apropar els ciutadans a les activitats i serveis del nostre centre. Durant la xerrada s'explicarà el funcionament del programa, els seus objectius i com es pot participar-hi.

Organitza: Hospital clínic Barcelona i Vocalia de Salut de l'AVVEE

DIMECRES, 8 D'OCTUBRE

De 17:30 h a 19:30 h **SESSIÓ INAUGURAL CINEFÒRUM DEL NOU CURS**

Sala de projeccions Vídeo Instant. Viladomat 239

Projecció del film a escollir i debat posterior

Organitza: Vocalia de Comunicació, Imatge i Participació

DIJOUS, 9 D'OCTUBRE

De 19:15 h a 20:10 h **BERENAR DE LA GENT GRAN**

Calàbria 262

Berenar de l'Associació Veïnes i Veïns Esquerra Eixample obert a Gent Gran

Organitza: Associació Veïnes i Veïns Esquerra Eixample Vocalia Gent Gran

DIVENDRES, 10 D'OCTUBRE

De 20:00 h a 21:30 h **HAVANERES**

Interior illa Rosa Deulofeu

L'Associació de Veïnes i Veïns de l'Esquerra de l'Eixample organitza una cantada d'havaneres! Vine a gaudir dels ritmes de les havaneres més populars i altres èxits amb el grup Ultramar. També podrem degustar el Rom Cremat preparat pels nostres companys.

Organitza: Associació Veïnes i Veïns Esquerra Eixample

DISSABTE, 11 D'OCTUBRE

De 10:30 h a 14:00 h **LA MODEL 8 ANYS DESPRÉS!**

Rosselló amb Entença

Activitats festivo-reivindicatives de diversos col·lectius per dinamitzar la recuperació del recinte de l'antiga presó.

Organitza: Associació de Veïnes i Veïns de l'Esquerra de l'Eixample (Vocalia d'Urbanisme)

- **De les 10:30 h a 13:00 h La veu de les famílies de l'escola Xirinacs reivindicant la model**

Paradeta davant l'escola, amb els capgrossos i la batucada Xirinola.

Organitza: AFA escola Xirinacs

- **D'11:30 h a 13:00 h Actuació de danses tradicionals i taller obert de ball**

Ballem junts danses de tot el territori de parla catalana. Una part d'espectacle i una de taller on aprendràs puntejos i balls tradicionals mentre ens divertim mantenim viva la cultura.

Organitza: Ballets de Catalunya associació cultural

- **De 12:45 h a 14:45 h Acte públic amb representants de diversos col·lectius afectats**

Es farà un repàs per informar al veïnat sobre el procés de recuperació del recinte de l'antiga presó Model (massa lent!), amb intervencions de diversos col·lectius implicats (AVVEE, escola Xirinacs, Associació d'expresos polítics, entitats de cultura popular...).

Organitza: Associació de Veïnes i Veïns de l'Esquerra de l'Eixample (Vocalia d'Urbanisme)

- **De 16:30 h a 18:30 h Taller d'introducció al món casteller ("Els Esquerdats")**

Al llarg de tot el dia es farà un mural reivindicant el món casteller ala paret de La Model, i a la tarda es complementarà amb un taller d'introducció als infants i joves que vulguin aprendre les bases fonamentals.

Organitza: Colla Castellera de l'Esquerra de l'Eixample "Els Esquerdats"

De 18:00 h a 20:00 h BENVINGUDA A HOLANDA! TEATRE MUSICAL AMB PERSONES AMB DIVERSITAT FUNCIONAL I HUMOR.

Centre Cívic Urgell

"Benvinguda a Holanda!" és un teatre musical inclusiu, tendre i divertit, protagonitzat per persones amb diversitat funcional. Amb cançons originals, molt d'humor i emoció, l'espectacle ens convida a celebrar la diferència i a veure la vida des d'una altra mirada. Una proposta plena de vida que ens recorda que, tot i que el viatge no sempre ens porta on esperàvem, pot acabar sent meravellós.

Organitza: Associació Veïnes i Veïns Esquerra Eixample

De 21:00 h a 2:00 h SOPAR FESTA MAJOR

Calàbria entre Josep Tarradellas amb París

Et convidem a gaudir d'una nit plena de diversió i germanor amb el nostre sopar de Festa Major.

- **Preu del sopar: 20 €**

En acabar, continua la festa amb el ball de Festa Major, a càrrec de l'orquestra **VERBENA**, que ens farà ballar al ritme de la seva música en directe.

- **Venda de tiquets: Local de l'Associació de Veïns (Calàbria, 262)**

Horari: de 10.00 a 13.00 h i de 17.00 a 20.00 h

Organitza: Associació Veïnes i Veïns Esquerra Eixample

DIUMENGE, 12 D'OCTUBRE

D'11:00 h a 13 h **MOU-TE PER LA INCLUSIÓ****Plaça Enriqueta Gallinat**

Dins la Festa Major celebrem el Mou-te per la Inclusió, un acte dedicat a l'esport i el lleure inclusiu. Una jornada oberta a tothom on podreu gaudir d'exhibicions d'esports adaptats, participar en una fotogimcana inclusiva i escoltar contecontes per a totes les edats, amb històries que promouen la diversitat i la igualtat.

Una festa per viure, aprendre i compartir valors de respecte, convivència i inclusió al nostre barri.

Organitza: Associació Veïnes i Veïns Esquerra Eixample i Associació Gnb1

De 19:00 h a 21:00 h **CONCERT DE CLOENDA DE FESTA MAJOR****Carrer Enric Granados**
(entre Consell de Cent i Diputació)

Concert de cloenda de la Festa Major amb **BIG MAMA MONTSE & CAPTAIN'S BROTHERHOOD** - contra les violències masclistes, amb la presència de Gemma Lineas, escriptora.

Organitza: Vocalia de Dones de l'Associació Veïnes i Veïns Esquerra Eixample

DIJOUS, 23 D'OCTUBRE

De 16:00 h a 20:00 h **CLOENDA PRIMERES JORNADES DEL PATRIMONI ESQUERRA EIXAMPLE****Sala d'Actes Edifici ESTEL****PRIMERA PART**

Obertura Exposició Itinerant de l'AVVEE. Acta de benvinguda per part de les autoritats i components de l'AVVEE Presentació Històrica i projecció audiovisual Edifici ESTEL i els seus arquitectes (Inicial i remodelació). La seva incidència al barri.

SEGONA PART

Exposició dels treballs de les jornades per part de la Vocalia de Patrimoni. A continuació s'exposarà un tema per cada un dels 5 barris de l'eixample que han estat convidats especialment, i conjuntament amb la resta d'entitats vinculades amb la Memòria històrica del Patrimoni de la ciutat.

TERCERA PART

Taula rodona amb els historiadors que han participat en les jornades.

20.00 h Finalització de l'acta Cloenda

Organitza: Vocalia de Patrimoni Històric i Social

CARTELLS D'ALGUNS ACTES DE LA FESTA MAJOR

Festa Major 2025
ESQUERRA DE L'EIXAMPLE
Del 3 al 12 d'octubre

Xerrada i presentació del llibre

La dona del segle

Amb l'autor **Toni Cruanyes**

DISSABTE, 4 D'OCTUBRE
17.30 hores

SALA D'ACTES DE LA MODEL

Per a més informació visiti:
www.festesesquerraeixample.org

ESQUERRA DE L'EIXAMPLE
ASSOCIACIÓ DE VEÏNES I VEÏNS

Barcelonès
Districte de l'Eixample

Espai públic, espai veïnal
Festa Major 2025
Esquerra de l'Eixample

Festa Major 2025
ESQUERRA DE L'EIXAMPLE
Del 3 al 12 d'octubre

ANIMACIÓ INFANTIL AMB ELS TRENCAMANDRES

LLOC:
BORRELL/CONSELL DE CENT

DISSABTE 4 D'OCTUBRE
11:30 H

Per a més informació visiti:
www.festesesquerraeixample.org

assemblea.cat
Esquerra de l'Eixample

ESQUERRA DE L'EIXAMPLE
ASSOCIACIÓ DE VEÏNES I VEÏNS

Barcelonès
Districte de l'Eixample

Espai públic, espai veïnal
Festa Major 2025
Esquerra de l'Eixample

Festa Major 2025 ESQUERRA DE L'EIXAMPLE Del 3 al 12 d'octubre

HAVANERES

amb el grup **ULTRAMAR**

**DIVENDRES,
10 d'octubre
20.00 h**

**Lloc:
Interior illa
Rosa Deulofeu**

Per a més informació visiti: www.festesquerraeixample.org

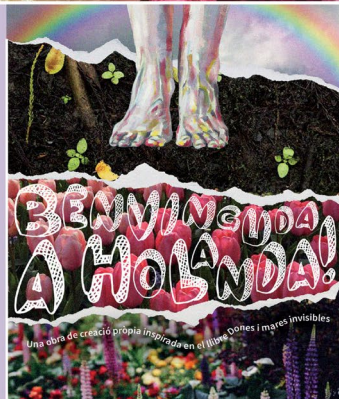
ESQUERRA DE L'EIXAMPLE
ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES

Ajuntament de Barcelona
Districte de l'Eixample

Festa Major 2025 ESQUERRA DE L'EIXAMPLE Del 3 al 12 d'octubre

BENVINGUDA A HOLANDA!

És una obra musical que parla del procés de dol i d'acceptació constant que han d'afrontar les mares amb fills i filles amb diversitat funcional.

Un projecte de creació pròpia inspirat en el llibre *Dones i mares invisibles* i en el conte *Welcome to Holland*.

Un espectacle plàstic i dinàmic que ens farà vibrar d'emocions de tot tipus.

**DISSABTE,
11 d'octubre**

18.00 h

**Auditori del Centre Cívic Urgell
Carrer Urgell, 145**

INTERPRETACIÓ:

Berta Portabella González

PIANISTA:

Cinta Macià Pi

DIRECCIÓ:

Núria Adán i Berta Portabella

Organitza:
Vocalia de Salut i Diversitat
Funcional de l'Associació de Veïns
de l'Esquerra de l'Eixample

ESQUERRA DE L'EIXAMPLE
ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES

Per a més informació visiti:
www.festesquerraeixample.org

Festa Major 2025 ESQUERRA DE L'EIXAMPLE Del 3 al 12 d'octubre

CONCERT DE CLOENDA

de Festa Major contra **TOTES** les violències vers les dones

BIG MAMA MONTSE & CAPTAIN'S BROTHERHOOD

BIG MAMA MONTSE: *veu*
LORENZO SPINOZZI: *guitarra*
HERNÁN FRIDMAN: *baix*
ALBERTO BURGUEZ: *teclats*
BRIAN CURTIS: *bateria*

**DIUMENGE
12 d'octubre
19.00 h**

**Lloc: Eix verd - Enric Granados
(entre Diputació i Consell de Cent)**

**Amb la presència i intervenció
de l'escriptora feminista GEMMA LIENAS**

Organitza:

ESQUERRA DE L'EIXAMPLE
ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES

Per a més informació visiti:
www.festesquerraeixample.org

Ajuntament de Barcelona
Districte de l'Eixample

50è Aniversari Associació de Veïns i Veïnes del l'Esquerra de l'Eixample

La reserva d'invitació gratuïta s'ha de fer a través de l'aplicació "entradium"
<https://entradium.com>

Organitza:

Vocalia de Patrimoni Històric i Social de l'AVVEE

lamemoriahistoricae.e@gmail.com

Tel. 93 453 28 79

Associació de Veïns i Veïnes
de l'Esquerra de l'Eixample
c. Calabria 262 - 08029 Barcelona
avvee.cat

Un projecte de:

Hi col·laboren:

Ajuntament de Barcelona
Districte de l'Eixample

VINE A VIURE AL JOAN MIRÓ

NO HI HA VIDA SI NO ET MOUS

CENTRE ESPORTIU

JOAN
MIRO

CEM JOAN MIRÓ

C/ Diputació 17
08015 Barcelona
93 423 4350
comunicacio@cejoanmiro.cat

www.cejoanmiro.cat

@cemjoanmiro

@cemjoanmiro